

Trusopplæringsplan for Kvam

Kyrkja treng barna – barna treng kyrkja – alle treng Jesus!

Hovudmål for trusopplæringa

Kyrkja treng barna – barna treng kyrkja – alle treng Jesus

Hovudmålet med trusopplæringa er at kyrkja evnar å vera open for det barna gjev oss, at barna opplever seg som ein fullverdig del av Guds verdsvide kyrkje og at me alle blir stadig meir grunnfesta i Jesu kjærleik.

Kyrkja treng barna

Jesus framhevar barna som førebilde når det gjeld tru. «*Den som ikkje tek imot Guds rike slik som eit lite barn, skal ikkje koma inn i det*». (Mark 10,15). Meisterens eigne ord bør i denne samanhengen vera grunngeving nok for kvifor kyrkja treng barna og har mykje å læra av dei. Har ein trassig treåring noko å tilføra kyrkja? Eller kva med den usikre seksåringen som stadig seier at ho vil flytta heimefrå? Å vera i kyrkja handlar om noko anna enn å sitja fint og stille. Barn har ei fantastisk evne til å koma med heile seg, utan atterhald. Kyrkja har uendeleg mykje å læra av barna og deira reaksjonar og syn på bibelforteljingane og det andre som skjer i kyrkja. Uansett kvar ein står i forhold til kristen tru, skal barna og foreldra deira oppleva at det lov å komma med heile seg, med undring og dei store spørsmåla. Alle menneske er skapte i Guds bilde, og alle ber eit unikt speglbilde av Jesus i hjarta sitt. Me trur at Gud har noko han vil seia og gje oss som kyrkje gjennom det einskilde barnet som kjem. Det er avgjerande at kyrkja heile vegen søkjer å vera open og lyttande til det barna og deira familiar tilfører kyrkja og det Gud ynskjer å gje oss gjennom barna.

Barna treng kyrkja

Gjennom trusopplæringstiltaka får dei utforska og bli kjende med den kristne trua og kyrkja sine tradisjonar på sine eigne premiss, tilpassa alderen deira. Evna til dialog i eit livssynssope samfunn føreset eit avklart forhold til eigen kulturell arv, tradisjon og tru. Kristendomen er grunnlaget for kulturen vår, ei god plattform for eit land og ein kultur som me vil framelska. Gjennom trusopplæringa søkjer me å byggja ned myter og fordommar om kristendom og å normalisera det å vera kristen, noko som «folk flest» kjenner seg komfortable med å definera seg som. Me trur at større kunnskap om eigne røter og tradisjonar gjev større tryggleik og dermed meir toleranse overfor annleis truande og tenkjande. Bibleforteljingane representerer ein rik tradisjon og vegvisar for livet. I kyrkja kan ein snakka om ting ein ikkje ser, men som likevel er viktige i livet: Dei store spørsmåla. Dei gamle forteljingane. Kjærleiken. Tilgjeving. Den mannen som heiter Jesus og som gjorde alt så totalt annleis enn det ein skulle tru. Kvar er han no? Korleis skal me vera mot kvarandre? Er eg god nok? Kva er bøn, og korleis gjer ein det? Skjer det noko når ein ber? Me erfarer igjen og igjen at barna har glede av å læra om kristen tru, særleg gjennom å utøva trua på sin måte. Kyrkja ønskjer å gje noko som har relevans for den livsfasen barnet er i. Målet vårt er at det skal opplevast meningsfullt og livsnært å komma til kyrkja, uansett alder og graden av kyrkjetilknytning. Kyrkja skal vera ein ein god og meningsfull stad å vera, og ein stad der alle kan koma med livet sitt som det er, samtidig som ein vert fylt med mot til å ta vare på skaparverket og medmenneska.

Alle treng Jesus

Barna skal få sjansen til å bli kjende med Jesus. Trusopplæringa legg til rette for at dei kan sjå og oppleva Guds kjærleik i Kristus og læra seg å lytta til hans stemme i det stille inni seg, i det kristne fellesskapet og i Bibelen. Trusopplæringa i Kvam skal gje barna og dei unge eit grunnlag for val av tru. Forteljingane om Jesus har alltid noko nytt å gje menneske i alle aldrar, og det er viktig å understreka at me alle står saman med barna overfor mysteriet i trua og at me saman kan undra oss over, og ta inn nye sider ved kven Jesus er. Jesu liv talar enkelt og djupt til oss. Undring og tru på Jesus er noko anna enn læra om Jesus, det er som to ulike språk. Jesus realiserte menneskelivet sitt ufatteleg store potensial og meining: Å vera eit bilete av Gud. Jesus er eitt med Gud. Å møta Jesu ord og handlingar er ikkje å møta ein som illustrerer noko guddommeleg, men å møta Gud.

Guds rike kjem nær der Jesus er. Guds rike er ikkje noko *me* skaper, det er Guds virke som utfaldar seg der Jesus er, det er Gud som handlar her og no og noko nytt skjer. Dette møtet kan me prøva å leggja til rette for i trusopplæringa. Guds rike er ein invitasjon til stadig å gå inn i gleda, og denne invitasjonen gjeld oss alle, vaksne som barn. Å koma inn i Guds rike er altavgjerande. For den som vil sikra seg, er det like

vanskeleg som for ein kamel å koma gjennom eit nålauga. Men for barna skjer det av seg sjølv. Barn er best til å ta imot Guds rike fordi dei er frie, ikkje redde for å visa at dei er små. Barnet i oss alle er døropnaren til Jesus, til Guds rike. Dei som meiner at dei har alt, opplever ikkje at dei treng Gud. Evangeliet er for alle som treng tilgjeving, eit større hjarta og betre fotfeste, og som håpar at Gud kan gje dette.

Grunnlag og særpreg

Generelt

Medlemstal

Kvam herad har om lag 8500 innbyggjarar. Talet på medlemmer i Den norske kyrkja fordeler seg slik: Vikøy sokn har om lag 3250 medlemmer, Strandebarm sokn om lag 1050 medlemmer, Ålvik sokn om lag 550 medlemmer og Øystese sokn om lag 2350 medlemmer. I 2014 var dåpstala slik: Vikøy sokn: 34, Ålvik 6, Strandebarm: 10 og Øystese 26.

Skulestruktur

Det er kommunal barneskule i Ålvik, Øystese, Norheimsund, Tørvikbygd (tilhøyrrer Vikøy sokn) og Strandebarm. I tillegg er det ein liten, privat kristen grunnskule, Norheimsund Friskule, i Vikøy. Det er to ungdomsskular i kommunen (utanom friskulen): Kvam ungdomsskule og Strandebarm skule. Kvam ungdomsskule ligg i Øystese og der går elevar frå både Ålvik, Øystese og Vikøy sokn. På ungdomsskulen i Strandebarm går det elevar frå Strandebarm og frå Tørvikbygd (som ligg i Vikøy sokn). Tørvikbygd (barne)skule har i overkant av 50 elevar, og etter at ungdomsskulen i Norheimsund vart lagt ned og elevane i Tørvikbygd no soknar til ungdomsskulen i Strandebarm, har det variert om ungdom frå Tørvikbygd vel å vera konfirmantar i Strandebarm eller Vikøy sokn.

Det er tre vidaregåande skular i kommunen: Øystese gymnas, Norheimsund vidaregåande skule (yrkesfagleg) og Framnes kristne vidaregåande skule.

Barnehagar

Det er fire barnehagar i Vikøy sokn (av desse ligg ein i Tørvikbygd), tre barnehagar i Øystese sokn (av desse ligg ein på Fykse), ein i Ålvik sokn og to i Strandebarm sokn.

Kyrkja står framleis sterkt

Kyrkja står sterkt i høve dåp og konfirmasjon og den store nedgangen i barnedåp som byane opplever, har me ikkje merka noko til. Det er over 90 % av dei døypte som konfirmerer seg. I høgtidene vert mange av kyrkjene flittig besøkte. Elles er det stor variasjon på storleiken og tilstrøyminga til kyrkjene i Kvam på gudstenestene.

Jordbruk

Hardanger er frukthagen i Norge, og me har også mykje mjølkeproduksjon og sauedrift. Det er aktuelt å nytta frukt som ressurs om hausten, og me har allereie begynt å leggja Krølletreff for treåringane til mai, slik at ungane kan få treffa levande lam.

Natur, friluftsliv og idrett

Me er velsigna med ein storslått, vakker og mektig natur i kommunen vår. Naturen er for mange hovudgrunnen til at dei har valt å bu nettopp her, og dei nyttar den som rekreasjon, og den er der som ei konstant moglegheit til å bli betre kjent med seg sjølv og Skaparen. Idretten står sterkt i bygdene. Det er mange som nyttar den vakre naturen til friluftsliv, fjellturar, skigåing og fiske.

Blomstrande kulturliv

Det er mange lag og organisasjonar i Kvam og fritidstilbodet til både barn og vaksne er breitt og godt. Kvam har ein av dei beste kulturskulane i heile landet, med eit svært rikt tilbod og lita ventetid. Dette vil seia at det er mange barn og ungdommar som er vane med å opptre og som meistarar eit instrument, song, dans, kunst og anna. Dette fører til at me kan invitera dei til å bidra i gudstenester og andre tiltak med song m.m.

Me har også fleire festivalar og årlege kulturarrangement, som til dømes Hardingtonar, Hardanger trebåtfestival, Kinck-dagane, Frukt- og siderfestivalen og Bygdalarm.

Godt samarbeid mellom kyrkja og skulane og barnehagane

Kyrkja har eit svært godt samarbeid med alle skulane og barnehagane i sokna, og dette er noko me ynskjer å ta vare på. Alle barnehagane kjem til kyrkja krybbevandring i tida før jul. 1-2-åringane får besøk av kateket eller kyrkjelydspedagog i barnehagen. Alle barnehagane kjem også på påskevandring med dei største barna (3-5-åringane). Alle skulane har skulegudsteneste i kyrkja ein av dei siste dagane før jul. Alle 5.-klassingane får fire timar med «Vandring gjennom Bibelen». Når me har sett opp tiltak i denne trusopplæringsplanen, har me sjølvstekt teke omsyn til det barna får gjennom skule- og barnehagesamarbeidet. Dette er til dømes grunnen til at me ikkje har tiltak som handlar om jul, og berre eitt (kyrkjekino – 11 år) om påske. VEDLEGG: Oversikt over skule- og barnehagesamarbeidet.

Framnes kristne vidaregåande skule

Framnes kristne vidaregåande skule ligg i Vikøy sokn. Skulen er ein ressurs både med det at han trekkjer til seg mange gode lærarar og deira familiar, og med det at alle elevane skal ha praksis i kristendomskunnskap, og er difor velvillige til å vera leiarar på ulike trusopplærings tiltak.

Indremisjonen

Indremisjonen står sterkt i bygdene og driv mykje barne- og ungdomsarbeid, spesielt i Vikøy, Øystese og Strandebarm sokn. Norheimsund og Øystese indremisjon arrangerer Storsamling på tvers av generasjonar og bygder ca ein gong i månaden. Desse samlingane er spesielt ein viktig åndeleg møteplass for mange barnefamiljar. Det er eit samarbeid mellom indremisjonen og kyrkja i forhold til at møtetidspunkt ikkje kolliderer i same bygda.

Dei ulike sokna

Vikøy sokn

I Vikøy sokn ligg Norheimsund kyrkje, ei arbeidskyrkje frå 1989 med kring 700 sitjeplassar. Kyrkja stod ferdig og vart vigsla i 1989, etter stor dugnadsinnsats frå bygdefolket. Kyrkja har ei særskilde vakker altertavle laga av Audun Storaas, og ein tilhøyrande kyrkjepark som vart vigsla i 2014. Norheimsund kyrkje er det kontor for dei tilsette i kyrkja i Kvam. Her er kjøkken og kyrkjelydssal som er godt eigna til samlingar av ulike slag, og lokalet er og mykje utleigd til minnestunder, selskap og kursverksemd for ulike organisasjonar. Norheimsund kyrkje vert nytta til dei aller fleste vanlege gudstenester utanom i høgtidene, og kyrkja er godt besøkt heile året. Det er mange barnefamiljar som går regelmessig i kyrkja, og ein aktiv gjeng av småbarnsfamiljar driv sundagsskule under gudstenestene i kyrkja.

Vikøy kyrkje frå 1838 (ca 300 sitjeplassar), med tilhøyrande prestegard og ei røykstove kalla «Borgstova» ligg også i soknet. Borgstova er og kjend som "Tidemandstova", og har interiør frå midten av 1800-talet. I turistsesongen driv lokale kvinner med krotakakebaking i eldhuset på somme dagar. Det har ikkje budd prest i prestegarden på lang tid og prestegarden som no står tom vert no eigd av Opplysningsvesenets fond. Vikøy kyrkje er no «Kulturkyrkje», og blir i tillegg til nokre gudstenester i året og nytta til konsertar og andre kulturarrangement. Her er ligg gravplassen, og denne kyrkja vert nytta til stort sett alle gravferder og bryllaup soknet.

Norheimsund er handelssenter i kommunen, og kyrkja ligg i kort gangavstand frå både stranda, sentrum, rådhuset og barneskulen. Næraste nabo er barnehagen med fint leikeområde og idrettsplassen med kunstgrasbane og ballbinge. Det er søndagsskule for barn under preika på alle gudstenester i Norheimsund kyrkje (utanom i feriane). Kyrkjebygget er godt tilrettelagt for trusopplærings tiltak og plassert ganske nøyaktig midt mellom Ålvik og Strandebarm. Dette gjer kyrkja til eit særskilde eigna lokale for tiltak som er felles for heile kommunen, som til dømes babysong og småbarnstreff.

Det finst òg fleire ulike aktivitetar og klubbar for barn i ulike aldrar, barnekor, ungdomskor og ungdomsklubb som vert drive av Indremisjonen. Barne- og ungdomsarbeidet har mange og engasjerte frivillige medarbeidarar, og bedehuset har ein ungdomsarbeidar som får litt av løna si frå kyrkja. Ungdomsarbeidaren jobbar òg mot ungdom i Øystese, og tilboda retta mot ungdom inkluderer ungdom i frå fleire av sokna i kommunen.

Indremisjonen står sterkt i bygda, og mange går både til kyrkje og bedehus. Framnes kristne vidaregåande skule ligg i bygda, og det er positivt for engasjement og fram্মøte. Elevar frå skulen vert innimellom nytta som leiarar på ulike arrangement.

Øystese sokn

Øystese er ei bygd med lang og god kultur for dugnadsarbeid. Kyrkja nyt mellom anna godt av at Øystese grendeutval stiller opp og ordnar mykje med området rundt kyrkja. Soknerådet har samarbeid med Bygdekvinnelaget og Kvinne- og familielaget som stiller opp med kyrkjekaffi på spesielle gudstenester som til dømes hausttakkefest. I bygda finst og Storeteigen venelag som arbeider med å halda liv i gamle bakstetradisjonar, noko som kunne vore fint å knyta til eit trusopplæringstiltak.

Øystese kyrkje ligg vakkert til midt i sentrum av bygda, like ved ei nydeleg sandstrand. Kyrkje er open vegkyrkje om sommaren. Sjølve kyrkjebygget frå 1868 manglar toalett inne i kyrkjebygget, har dårlege kjøkkenfasilitetar og er elles lite praktisk i ein del trusopplæringssamanhangar.

Det er få barnefamiliar som går jamleg i kyrkja, det er vanlegvis ingen ungar i vanlege gudstenester. Men når det er dåp, er det stort sett mange bunadskledde barn i kyrkja, noko som syner kor sterkt dåpen står som tradisjon i bygda.

Øystese har også eit barnekor som organisten dirigerer. Det er flest jenter som er med i koret, og dei øver på skulen i SFO-tida. Fleire barn som ikkje er døypte er med i koret, og når koret syng på gudstenester, stiller familiane opp, og desse gudstenestene utmerkar seg med godt besøk.

Øystese vart kåra til tusenårsstaden i Hordaland og vart tildelt praktbygget kunsthuset Kabuso som ligg like over vegen for kyrkja. Kabuso har mange kunstutstillinga, framifrå konsertsal og kafè. Samarbeidet med Kabuso er godt og kyrkjelyden har av og til kyrkjekaffi i kafeen.

Mange av dei same går i kyrkja og bedehuset, og det er eit naturleg samarbeid. Truleg er det lettare for «folk flest» å besøka kyrkja enn bedehuset, men dette er eit skilje som held på å flyta saman.

Ålvik sokn

Ålvik er ein industristad med ca 500 innbyggjarar. Størstedelen av befolkninga er eldre, og årsklassane er så små at ein må slå saman fleire årskull for å få høveleg store grupper. I Ålvik er det liten tradisjon for å gå i kyrkja utanom jul, 1. mai, dåp og konfirmasjon, men trusopplæringstiltaka har god prosentvis oppslutning, og foreldre og barn uttrykkjer glede og engasjement over at det blir arrangert noko i kyrkja for barn. Generelt er folk i Ålvik glade i å koma saman og prata og det er ein god og avslappa atmosfære. Sterkare enn elles handlar det her om å bry seg om kvarandre. Mange som har flytta frå Ålvik, har eit sterkt forhold til bygda og kyrkja si, og kjem til dømes kvart år til 1. mai-gudsteneste.

Ein viktig og uvanleg ressurs som Ålvik har, er eit spennande og internasjonalt kunstmiljø. Dette har samanheng med at kunstnarar har blitt «lokka» til Ålvik gjennom ein eigen kampanje frå kommunen si side, og dei har også eit eige kunsthus, Messen, der kunstnarar frå heile verda kjem på gjesteopphald. Me har ein jobb å gjera i forhold til å finna ut korleis kyrkja kan knyta band til kunstmiljøet og samarbeida med dei.

Ålvik er ei bygd der me tenkjer at det skal bli spennande å utvikla heilt nye typar tiltak. Det opne folkesinnet, felleskapskulturen og kunstmiljøet, gjer truleg bygda til eit svært eigna «drivhus» for å utvikla nye måtar å vera kyrkje på og å driva trusopplæring. Målet er at i løpet av hausten 2015 skal me som arbeider med trusopplæring tilbringa ekstra mykje tid i bygda og gjera ein innsats for å bli kjende med kunstmiljøet spesielt, og så sjå kva som kan vera mogeleg å få til, på innbyggjarane sine eigne premiss.

Strandebarm sokn

Geografisk strekkjer Strandebarm sokn seg over fleire mil, frå Gravdal i sør til Ljones i nord-aust. Kyrkja med kyrkjelydshuset finn ein sentralt i tettstaden Strandebarm, med høve for tilkomst både sjøvegen og bilvegen.

Strandebarm kyrkje vart bygd i 1876. I kyrkja finn ein dåpssakristi og prestesakristi på kvar side av skipet framme, og bakerst i kyrkja er det sett inn eit stort bord der ein mellom anna kan samlast til kyrkjekaffi. Dette er også ein populær stad for barna å setja seg under gudstenester. Her kan dei teikna eller lesa bøker. Toaletta finn ein i bårhuset, utanfor sjølve kyrkjebygget. Strandebarm kyrkje med kyrkjelydshuset gjev høve for gode og praktiske møtestader i samband med trusopplæring.

Folk i Strandebarm sokn har over fleire tiår vist stor evne til dugnadsånd og samarbeid, ved til dømes bygging av barnehage, grendahus, idrettsbane, skule, og no – ikkje minst – bygging av kyrkjelydshus. Også i arbeidet i kyrkjeleg samanheng møter ein på positiv dugnadsånd. Dette kjem mellom anna til uttrykk ved arbeidet med kristen ungdomskveld og søndagsskulearbeid. Vidare ser ein dette når medlemmane i soknerådet stiller i kyrkja som kyrkjevertar, og etter dei fleste gudstenestene «diskar opp» med kaffi og «noko å bita i». Under omgrepet «dugnad», må det også nemnast at det er fleire frivillige musikantar og songarar som tek del i gudstenester og medverkar til variasjon i det musikalske lydbiletet. Strandebarm sokneråd har samarbeid med ulike organisasjonar i bygda, til dømes til å pynta kyrkja til 17. mai og bidra med frukt og grønsaker til hausttakkefest.

Organisatoriske rammer for ei fornya trusopplæring

Å setja trusopplæringsplanen i verk er eit svært stort løft for kyrkja i Kvam. For at implementeringa skal bli vellukka, er det avgjerande at tilsette, sokneråd og andre frivillige samarbeider. Å finna gode samarbeidsstrukturar er viktigare enn å fastsetja nøyaktig kven som skal gjera kva i denne innføringsfasen.

Tilsette

Kyrkjeverje (100%), kontorsekretær (80%), 2 sokneprestar (200%), 2 organistar (170%), 227,5% kyrkjetenarstillingar (fordelt på fire tilsette), ein 100% kateketstilling og 50% stilling som trusopplærar. Kateketen si hovudoppgåve var fram til 2013 konfirmantarbeidet, barnehage/skulesamarbeidet og noko trusopplæring. Då Kvam fekk tildelt truopplæringsmidlar i 2013, vart det sagt frå bispedømmekontoret at kommunen berre fekk 50% stilling sjølv om folketalet skulle tilseia 80% stilling, dette fordi me hadde kateket.

Samarbeid og ansvarsfordeling kring trusopplæringa i staben

Dei tilsette i kyrkja har *arbeidsmøte* (for prestar, kontorsekretær, organistar, kyrkjeverje, kateket og kyrkjelydspedagogar) kvar tysdag unntatt 3. kvar tysdag, då er det *stabsmøte* for heile staben. Desse møta er ein viktig arena for å setja trusopplæringa på dagsorden for alle tilsette. Arbeidsmøta for dei tilsette i kyrkja har blitt mykje nytta til å drøfta utviklinga av trusopplæringsarbeidet. Det er eit mål at alle tilsette kjenner felles medansvar for å gjennomføra trusopplæringsplanen. Trusopplæring skal vera sak/tema på alle stabs- og arbeidsmøte (nokre gonger 2 min, andre gonger 30 min).

Samarbeid med sokneråda

Sokneråda har mange saker å ta stilling til, og det kan vera ei utfordring å få til eit tilstrekkeleg tett samarbeid med sokneråda omkring trusopplæringsarbeidet. Me opplevde at å arbeida i trusopplæringsutval (med ein representant frå kvart sokneråd) ikkje medførte det breide engasjementet som me meiner er nødvendig for å få til eit slikt løft som trusopplæringsreforma er. Me har difor enda på at det beste er om kyrkjelydspedagogane og kateken er med på soknerådsmøte med jamne mellomrom.

Sokneråda er heilt sentrale dersom denne planen skal bli implementert på ein god måte. Samarbeidet mellom dei tilsette og sokneråda vil vera viktig og me vil prøva ut følgjande praktiske form på samarbeidet dei første åra:

- Alle i soknerådet les planen (noverande sokneråd har lese og vedteke å stilla seg bak denne planen) og ved nytt sokneråd får alle medlemmer utdelt eit eksemplar av trusopplæringsplanen.
- Ved nytt sokneråd, får soknerådet ei grundig innføring i innhaldet i planen av ein av dei tilsette som jobbar mest med trusopplæring.
- Kyrkjelydspedagog eller kateket er med på soknerådsmøte minst ein gong i halvåret.

- Det er kontakt (pr telefon eller epost) mellom soknerådsleiar og den tilsette som har hovudansvaret for trusopplæringa i soknet før kvart soknerådsmøte.
- Trusopplæring er fast sak på alle soknerådsmøte; ein snakkar om aktuelle tiltak som har vore og som kjem i næraste framtid. Det vil variera kor mykje tid denne «posten» tek på møte – nokre gonger 5 min, andre gonger 50 min.
- Alle medlemmer i sokneråda er fadder for eit tiltak. (sjå meir under dimensjonen «oppfølging av frivillige medarbeidarar». Dersom nokon ikkje har anledning til å vera fadder, skal i alle fall alle soknerådsmedlemmer vera til stades på minst eitt trusopplæringstiltak i året. Målet med dette er engasjement for, og nærleik til, trusopplæringa blant soknerådet.

Årshjul og samarbeid på tvers av sokna

Vedlagt ligg eit årshjul med oversikt over korleis me ynskjer å fordela trusopplæringstiltaka utover året. Skule/barnehagesamarbeidet er også markert på dette årshjulet for å synleggjera periodar der ressursane til oss tilsette blir mykje nytta på skular og barnehagar.

Tiltaka etter konfirmasjon blir arrangert som eitt tiltak for alle sokna. I denne fasen har ungdommane stort sett kontakt med kvarandre på tvers av sokna og dei går på same skule. Også andre tiltak er felles for alle sokna, som babysong, småbarnstreff, soveposekonsert og Splæsj (sjå elles tiltakskapitlet, der dette er spesifisert for det einskilde tiltaket.)

I Ålvik og Strandebarm må ein slå saman ein del årskull for å få eit passe tal på deltakarar. Dette vil følgja faste syklusar slik at alle får anledning til å vera med på alle tiltaka. 4års-bok og «Gratulerer med skulestart» vil bli arrangert kvart år i alle sokn.

Gudstenestefrekvens

Nyleg vart talet på prestestillingar i kommunen redusert frå 3 til 2, noko som mellom anna medfører at gudstenestefrekvensen må gå ned, slik at det i framtida truleg blir gudsteneste tredjekvar sundag i alle sokna utanom i Vikøy sokn, der det blir gudsteneste annakvar sundag. Pr dags dato er det ikkje tilsett sokneprest i Vikøy og Strandebarm sokn, men stillinga er lyst ut.

Organisering av innhaldet i trusopplæringa

Det har blitt vald ut ei rekkje bibeltekstar som er fordelte på dei ulike tiltaka. Desse er nemnde under «Tru og tradisjon» under det einskilde tiltaket i tiltakskapitlet. Bibeltekstane gjev også eit breitt grunnlag for å ta opp ulike viktige tema i trusopplæringa. Det er også lagt opp til at barna gradvis skal få liturgi og kristen truspraksis inn under huda slik at dei til dømes skal kunna få utbytte av gudstenester.

Pedagogiske verkemiddel

Det er lagt opp til gjenkjenning, at me nyttar mykje same songar og praksis, som til dømes velsinging og lystenning, på dei ulike arrangementa. Me byrjar med ein enkel «liturgi» på Krølletreffet for 3-åringane. Denne har i seg element frå både baby- og småbarnssong. Denne «liturgien» blir gradvis bygd ut fram til dei deltek på Lys Vaken som 10-åringar, og skal kjenna nattverden.

Framdriftsplan

Det er langt meir krevjande å arrangera eit tiltak for første gong enn når ein har gjort det før. Me ser det difor som naudsynt å strekkja innføringa av tiltak over fleire år, heilt fram til 2019. I tiltakskapitlet står det tydeleg når eit tiltak skal innførast dersom det ikkje alt har starta opp.

Sjå meir om organisatoriske rammer under dimensjonane «Oppfølging av frivillige medarbeidarar» og «Tverrfagleg samarbeid».

Sentrale dimensjonar i ei systematisk trusopplæring

Barn og unge sin medverknad

Som hovudmålet seier, har barna ein suveren status i kyrkja, og dei skal ha rik anledning til å vera aktive deltakarar i og mogelegheit til å påverka si eiga trusopplæring.

Å gje barna rom til å koma med spørsmål, tilbakemeldingar og forslag

Barna og ungdommane må ha reelle opningar til å koma til orde. Dette medfører at me må setja av tid til samtale og spørsmål. Det er og viktig å ha nok leiarar på dei ulike arrangementa til at alle kan bli sett, møtt og lytta til. Etter dei ulike arrangementa må me gje barna mogelegheit til å koma med sine evalueringar og tilbakemeldingar. Det er også viktig å vera open for spontant å bruka tid på emne og aktivitetar som barna gjev uttrykk for at dei er nyfikne på.

Å anerkjenna barna si tru

Når barn gjev uttrykk for trua si, er det viktig utelukkande å møte det dei seier med anerkjenning, sjølv om det dei seier i utgangspunktet ikkje er noko ein som vaksen kristen nødvendigvis er einig i eller forstår. Å vera kristen er å vera på veg, og det er me alle saman, vaksne som barn. Å møte barnet / ungdommen med lyttande haldning og respekt er det beste utgangspunktet for at vedkomande ynskjer å gå vidare på den kristne vegen.

Eit språk for tru

Dersom ein ikkje veit kva corner og offside er, er det vanskeleg å forstå fotball. Mange har eit avansert språk for fotball og politikk, men er nesten utan omgrep å nytta til å snakka om Gud og religion. Å gje barna eit språk for det åndelege, for Gud og det som går ut over det trivielle og materielle, er viktig for å kunna gje barna ein reell sjanse til å påverka si eiga trusopplæring og livet i kyrkja generelt. Eit språk for tru er med på å hjelpa barna til å utvikla trua sine indre sansar. Ein kristen har ikkje berre ytre sansar, men og indre – trua sine sansar. Det er desse som kan gjera at me kan veta at Jesu kjærleik omsluttar oss. Til dømes kan me kjenna oss einsame og gløymt av Gud av og til, men «trussansane» opplyser oss om at sanninga er at Kristus er med oss alle dagar. Gjennom å la barna snakka om tru og oppmoda dei til å øva opp trussansane sine, blir dei gjort i stand til sjølve i større grad å yta medverknad på trusopplæringa.

Oppgåver i gudstenesta

Av og til kan det synast som barn ikkje kan visa seg i ei kristen forsamling utan at dei må «opptre», ved å til dømes koma fram og syngja ein song eller liknande. Slik må det sjølv sagt ikkje bli. Akkurat som det er greitt at vaksne kan vera sjenerte og ikkje lika å vera så synlege i ei forsamling, må me respektera barna sine personlege grenser og integritet – kyrkja er for alle! Så lenge ein er obs på denne faren, må det understreka at det er like viktig at dei som likar det, får lov til å utfalda seg og får meningsfulle oppgåver, og at også dei som er sjenerte, får oppgåver av meir praktisk art (til dømes bera stolar, styra lyd / data / projektorskjerm, laga mat m.m.) Erfaringsmessig syns dei aller fleste barna det er kjekt å få ei oppgåve i gudstenesta, spesielt dei som er så store som frå tårnagent-alder (8 år) og oppover, og særleg dersom det er mange andre barn som og har oppgåver.

Me prøver å bruka konfirmantane til ulike oppdrag i gudstenestene gjennom året.

At barn og ungdom utfører oppgåver i gudstenesta, sender eit viktig signal om at det ikkje berre er presten og oss andre som jobbar i kyrkja som kan gjera noko viktig i gudstenesta. I kyrkja er det bruk for alle, og alle er gode nok!

Barn som leiarar

Det er fint om eldre barn ynskjer å vera med som leiarar for yngre barn, og me vil gjerne gje alle som vil eit tilbod om dette. Dette er også ein fin måte for dei som ynskjer å bli endå meir involverte i kyrkja til å få sjansen til det. Det beste er om me kan få faste system på dette. Til dømes vil deltakarane på Lys-Vaken (i november) få tilbod om å vera leiarar på Tårnagenthelga i januar / februar. Konfirmantane vil få tilbod om å vera leiarar på diverse ulike tiltak for yngre barn gjennom året.

MÅL:

- Det er sett av tid til at barna kan stilla spørsmål og dela erfaringar når dei kjem i kyrkja, spesielt på tiltak frå 8-årsalder og oppover.
- Barna utviklar eit språk for tru gjennom trusopplæringa.
- Barna opplever at dei kan dela sine erfaringar og spørsmål om tru i kyrkja.
- Barna blir alltid møtte med interesse, anerkjenning og respekt når dei deler/ stiller spørsmål.
- Det blir lagt til rette for at barna kan øva opp «trussansane» sine.
- Dei barna som ynskjer det, får frå 10-årsalder prøva seg som leiarar på arrangement for yngre barn.

Heimen / familien

Forskning syner at heimen er den desidert viktigaste faktoren for korleis barn og unge sitt trusliv utviklar seg seinare i livet. Foreldra skal kjenna at i trusopplæringa spelar me alle på lag!

Trusutvikling hjå foreldre

Mange opplever ei endring i truslivet sitt når dei får barn. Det er vanleg med ei dreining frå eit indre, åndeleg fokus (kva trur EG på i mitt indre), til eit meir ytre fokus på enkle ritual og gjerningar som definerer at ein er ein kristen familie. Dette enkle, ytre som ein gjer, som til dømes å syngja bordvers, at ein går til kyrkje, vel dåp eller syng godnattbøn, får ei ny og viktig tyding hos foreldra. Truslivet går rett og slett «frå eg til me». Det faktum at foreldre vel dåp og vel å koma på trusopplæringstiltak, er såleis ein stor, personleg og viktig ting for dei aller fleste, og dette må me som kyrkje ha med oss i møtet med foreldra. (Kjelde: Lyngset, 2007)

Foreldra er viktige

Me veit at heimen er den viktigaste påverknadsfaktoren for barn si utvikling av tru. Det er viktig at me får fram at trusopplæring ikkje berre er for "ekspertar". Dei små eller større dryppa av kristen song, bordvers, kveldsbøn, kristne tradisjonar og bibelforteljingar som skjer heime, er viktigast av alt medan barna er i førskulealder og lenge etter det.

Eigartilhøve til kyrkja

Dei fleste som kjem, møter kyrkja på ein ny måte, og dei får eit større eigartilhøve til kyrkjerommet. Me meiner at det er viktig korleis føresette vert møtt av tilsette og frivillige for å skapa gode relasjonar til kyrkja.

Foreldre som deltakarar i ritual og liturgi

I dei tiltaka der foreldre / føresette kjem saman med barnet, vil me så langt det går prøva å leggja inn eitt eller fleire element der foreldra ikkje berre er tilskodarar, men der dei også deltek saman med barnet ved faktisk å utøva tru. Døme på slike element er tenning av bønnelys, bønnevandring med ulike stasjonar (leggja stein ved korset, opna ei skattkiste, dåpspåminning med vatn i døypefonten m.m.) Sett i lys av det me veit om foreldra sin sterke påverknad på barna si utvikling av tru, blir dette svært viktig og positivt for barna. Det er ei utfordring å leggja opp slike sekvensar på ein slik måte at foreldra ikkje opplever det invaderande og framandt, men samstundes våga å laga til rom der Gud kan koma einskildmenneske i møte.

Kommunikasjon med heimen

Rask, korrekt og god informasjonsflyt er viktig å streva etter. Layout på brev, brosjyrer og heimesida vår er viktige brikker i høve til kontakten med kyrkja. Me brukar heimesida mykje til informasjon og kontakt. Påmeldingar på heimesida fungerer betre og betre frå år til år. Når føresette kan skriva inn om barna har spesielle behov me må ivareta, kan dei føla seg ivaretekne på ein god måte. Det er viktig at me ser kvar einskild.

Å byggja familietradisjonar

Stabilitet, tradisjonar og langsiktig tenking meiner me òg er viktige faktorar for auka engasjement. Føresette i Kvam ventar på invitasjon til 4- årsbøker og deltakinga er stor. 90- 100 % er ikkje uvanleg i enskilde sokn. Det tek tid å byggja tradisjonar. 4- årsboka er vorten ein god tradisjon. Ved å jamleg dela ut noko konkret som barn får med seg heim, kan dette brukast i trusopplæringa heime. Sjølv om

trusopplæringsplanen skal vera ein dynamisk plan i stadig utvikling, ser me at det er viktig å halda fast ved ein del tiltak, både når det gjeld tid på året og aldersgruppe, slik at nye familietradisjonar kan bli danna.

Foreldre som leiarar

Det vil vera behov for at foreldre er med som leiarar på ulike tiltak som barna deira er med på. Dette kjem barna til gode på den måten at når dei ser at foreldra er med som leiarar, fungerer det omtrent på same måte som når foreldra deltek i ritual og liturgi. Me må arbeida for at foreldra også har ei god stund når dei er innom som leiarar: at dei opplever det godt å vera med i fellesskapet og blir sette pris på. Det at foreldra er med som leiarar, kan gjera terskelen til å delta i kyrkja på andre måtar lågare. Det er samtidig viktig å ikkje pressa for mykje på for å få foreldra til å bidra som leiarar. Trusopplæringa er også for dei som berre ynskjer å koma utan å engasjera seg vidare!

MÅL:

- Foreldra opplever seg respektert og sett når dei tek med barna til kyrkja
- Foreldra får eit sterkare eigartilhøve til kyrkja gjennom å ta med barna på trusopplæringstiltaka.
- Foreldra får mange anledningar til å vera aktive deltakarar (på ein enkel måte) gjennom trusopplæringa til barna.
- Foreldra opplever det enkelt å kommunisera med dei tilsette i kyrkja både via telefon, e-post, nettsida og andlet til andlet.
- Foreldra adopterer trusopplæringstiltaka som deira eigne familietradisjonar.
- Foreldra opplever det enkelt og fint å vera med som leiarar på tiltak.

Gudsteneste

Kristen tru er ikkje noko ein driv med åleine. Det er å slutta seg til flokken som vil følgja Den gode gjetaren. Å leva som kristen er å få del i noko som er felles, noko som var til før meg. Gudstenesta er kyrkjelyden sin livsrytme, og me ynskjer å leggja til rette for at flest mogeleg finn sin plass i dette fellesskapet, om dei så vel å koma ofte eller sjeldan.

Å knyta trusopplæringstiltaka til gudstenester

Me legg opp til at ca ein fjerdedel av trusopplæringstiltaka skal vera knytte til ei gudsteneste. Dette føler me er ein god balanse både i forhold til barna sitt behov for å ha samlingar som er hundre prosent lagt til rette ut frå deira behov og ressursane i staben. Det er ikkje til å stikka under ein stol at det er ressurskrevjande å laga gudstenester som barna opplever meiningsfylte og ikkje keisame. Det er betre at dei blir inviterte til færre gudstenester, men har ei god oppleving på dei dei faktisk er på, enn at kyrkja blir assosiert med noko keisamt. Me vil passa på å «reklamera» for søndagsskulen (i Vikøy sokn under gudstenestene) og andre kontinuerlege tiltak når me har invitert til gudstenester.

Å gjera gudstenesta meir tilgjengeleg

Dersom ein ikkje er vane med å gå på gudsteneste, kan liturgien lett få ein til å kjenna seg framand og utilpass. Kor tid skal eg stå og sitja? Når skal eg sei noko og når er det berre presten som skal snakka og be høgt? Dersom ein heller ikkje kjenner nokon av songane eller bønene, kan ein lett føla seg aldri så lite utilpass, og ein får ikkje så lyst til å koma igjen.

Det er viktig at me har ein liturgi som er enklast mogeleg. Presten må vera ekstra tydeleg på kor tid ein skal reisa seg, be med osv, og gudstenestemarket som blir delt ut (dersom ein ikkje nyttar projektor) må vera enkelt å følgja med på.

Det at me nyttar tid på å læra barna om ein del liturgiske ledd, som kyrie, gloria og velsigning på tiltak der dei enno er så små at dei har foreldra med seg, fører også til at både foreldre og barn har større sjanse til verkeleg å delta på gudstenestene.

Å leggja vekt på det sosiale, spesielt etter gudstenesta, er og viktig for å gjera gudstenesta meir tilgjengeleg for barnet og familien. Om ein ikkje heilt veit kor tid ein skal stå og sitja i gudstenesta, så veit alle korleis ein har eit godt, gammaldags kaffislaberas! Godt sosialt fellesskap i Guds hus, med kaffi, te, saft, kjeks, prat og leik har ein stor eigenverdi. Kyrkjekaffi løftar fram kyrkja som sosial møteplass, og gjev heile kyrkjelyden anledning til å engasjera seg i trusopplæringa ved berre å vera saman på ein uforpliktande og hyggeleg måte.

Bibelforteljingane talar til alle aldrar

Å ha ein andakt på gudstenesta som skal treffa både barn og vaksne kan vera ei utfordring. Me meiner at ein god måte å løysa dette på, er å gje formidlinga av sjølve bibelforteljinga stor plass. Jesu liv talar enklare, djupare og til fleire enn teologiske verk nokon gong vil kunna gjera. Me trur at det å formidla forteljingane om Jesus, og dei forteljingane han sjølv fortalde, utan for mykje fortolking og tyding, er ein ypperleg måte å sørge for at både barn og vaksne kan få åndeleg føde i gudstenesta. Bibelforteljingane har alltid noko nytt å gje den einskilde, uansett ståstad, utgangspunkt og tidlegare kjennskap. Forteljinga kan gjerne formidlast på nye og kreative måtar, til dømes gjennom drama, film, leikeforteljing eller gjennom god gammaldags forteljarkunst.

Liturgi på samlingar som ikkje er gudstenester

Liturgien i gudstenesta er utvikla gjennom to tusen år, og dei ulike ledda er ei god hjelp for oss kristne til å ha eit balansert fokus i det kristne livet. Element som velsigning, glorie, kyrie, forbøn er fine å nytta også i samlingar som ikkje er tradisjonelle gudstenester. Desse samlingane gjev også rom for å gå djupare inn i det einskilde leddet og fortelja kva det betyr, kva opphavet er og å øva på å delta. Til dømes nyttar me alltid «Gratulerer med skulestart»-samlinga for 6-åringane til å fortelja om Bartimeus og knytta dette opp mot kyrie og øva på det.

Tidsbruk er eit viktig pedagogisk verkemiddel!

Ei gudsteneste kan vera utrolig godt lagt opp, men dersom ho varer for lenge, er det lett for at lengda «nullar ut» alt det gode, og det einaste både barnet og foreldra sit att med er at det var keisamt å sitja så lenge i kyrkjebenken.

Mål:

- Gudstenester som er knytte til trusopplæringstiltak varer aldri lengre enn ein time (utanom kyrjekaffi) dersom det er bønnevandring og ikkje meir enn 50 min dersom det ikkje er bønnevandring.
- Gudstenestene som er knytte til trusopplæringstiltak har alltid i seg eit element der barna og familien kan delta på andre måtar enn å sitja i benken (bønnevandring eller lystenning).
- Gjennom trusopplæringa blir dei unge i stand til å kjenna igjen liturgi og delta i andre gudstenester andre stader og i andre land.
- Barna veit kva dei ulike liturgiske ledda betyr, kvifor me utfører dei i kyrkja, og dei er i stand til å ta del i dei. (Døme: Lovprising (gloria), syndsvedkjening, kyrie, velsigning, dåp, nattverd).
- Gudstenesteliturgien er gjort så enkel og tydeleg og materiellet som blir utdelt er så godt at alle som kjem veit korleis dei skal oppføra seg, kor tid dei skal stå og sitja, kva bøner dei skal be med på, kor tid dei skal syngja osv.
- Det er alltid kyrjekaffi på gudstenester knytta til trusopplæringstiltak.
- Andakten i gudstenestene som er knytta til trusopplæringstiltak, er alltid bibelforteljingar valde ut i planen for å passa tiltaket, og ein legg stor vekt på sjølve formidlinga av forteljinga (gjærne gjennom drama eller andre alternative formidlingsmåtar) og mindre vekt på fortolking / forklaring.

Oppfølging av frivillige medarbeidarar

For å kunna gjennomføra alle tiltaka me legg opp til i denne planen, er me heilt avhengige av frivillige medarbeidarar i enno større grad enn me har vore til no. Det er ei utfordring både å rekruttera nye frivillige og å få følgja dei frivillige opp på ein god måte.

Foreldre

Me nyttar foreldre til barn som skal delta på det einskilde tiltaket i stadig større grad, og i dei tilfella er det begrensa kor mykje oppfølging som trengs, men det er viktig å hugsa å tilby dei å vera frivillige på andre tiltak også. Me har kanskje lett for å tenkja at alle har det travelt og ynskjer å bidra minst mogeleg. Frivillig medarbeidarskap kan vera ein fin veg inn i det kristne fellesskapet

År etter år på same tiltak

Fram til no har det mest vore slik at det er ytterst få frivillige som går igjen på fleire tiltak, men meir at dei bidreg på det same tiltaket år etter år. Det å bidra til dømes på Lys Vaken fleire år på rad, gjær at dei

frivillige veit kva dei går til, kan vera med å gjera forbetringar år etter år, samstundes som ein har kontroll over tidsbruken, sidan det berre er ein gong i året.

Balanse mellom spelerom og for mykje ansvar

Det er også ein utfordrande balanse å gje dei frivillige ansvar, fridom og spelerom, samstundes som dei ikkje må kjenna seg åleine og overlatt til seg sjølve på ein ubehageleg måte. Oppfølging med samtale er den einaste måten å finna ut kvar den gode balansen ligg hjå den einskilde.

Framnes kristne vidaregåande skule

Mange elevar frå Framnes kristne vidaregåande skule stiller opp som leiarar. Dei får dette godkjent som praksis i kristendomsfaget i 2. klasse. Desse elevane blir også følgde opp av skulen, så det er verkeleg ei gåvepakke til kyrkja som me er takksame for.

Fadderordning

Det er også behov for at fleire tek ansvar i tiltak. Dersom alle tek ein liten bit, blir det ikkje så mykje på kvar, men det vil utgjera ein stor skilnad! Me ser også at det hadde vore fint om medlemmene i soknerådet kan ta på seg å vera «fadder» til eit trusopplæringstiltak, ikkje minst for å gje soknerådet betre innsyn i og engasjement for trusopplæringa.

Å framelska initiativ og frivilligheit

Me ser at det har vore ein terskel for mange å våga å ta initiativ til å starta aktivitetar i kyrkja, kanskje spesielt samanlikna med bedehuset. Det kan kjennast sårbart «å koma her og koma her» i kyrkja. Denne terskelen ynskjer me å riva ned. Det er spesielt viktig at dei tilsette i kyrkja har ei imøtekomande og oppmuntrande haldning til alle som kjem innom for å gjera noko i kyrkja, sjølv om dei kanskje forstyrerar arbeidsroa noko for dei som sit med kontorarbeid.

Oppfølging frå sokneråda

Sokneråda sender kvart år ut julehelsing til alle frivillige, og annakvart år blir det arrangert frivilligfest.

MÅL:

- Alle medlemmer i soknerådet er «fadder» til minst eitt tiltak som dei vel seg ut sjølve ut frå interesse og overskot.
- Dersom det er behov for fleire frivillige, arrangerer me medarbeidardugnad blant staben – skippertak der me samarbeider om å rekruttera nye.
- Det gode samarbeidet med Framnes blir hegna om. Kyrkjelydspedagogen dreg ut på Framnes i byrjinga av kvart skuleår.
- Alle frivillige som har vore med på eit tiltak, blir gitt rom til å vera med å evaluera i ettertid/eventuelt på slutten av tiltaket.
- Det blir jamleg sjekka ut munnleg med dei frivillige om dei synest dei får nok spelerom eller om det blir for mykje ansvar.
- Det er alltid mogeleg for foreldre å melda seg som frivillige ved påmelding til eit tiltak.
- Staben møter alle initiativ og frivillige utelukkande positivt.
- Soknerådet sender årleg ut julehelsing til alle dei frivillige, og annakvart år blir det arrangert frivilligfest.
- Mål: sokneråd tema trusopplæring kvart møte

Tverrfagleg samarbeid

Godt tverrfagleg samarbeid krev gode møtepunkt og ei felles plattform å arbeida ut frå.

Eit nettverk av relasjonar

Det er eit poeng at barna blir kjende med soknepresten for kyrkja dei høyrer til i. Dette gjeld også organistane og dei andre som er tilsette i kyrkja og soknerådet. Kristen tru er noko me er saman om. Me tenkjer at det er viktig at barna møter eit kristent (fagleg) *felleskap*, og at dei knyter relasjon ikkje berre til bygningane, men til menneska som verkar her.

Møtestruktur

Dei tilsette i kyrkja har *arbeidsmøte* (for prestar, kontorsekretær, organistar, kyrkjevevje, kateket og kyrkjelydspedagogar) kvar tysdag unntatt 3. kvar tysdag, då er det *stabsmøte* for heile staben. Desse møta er ein viktig arena for å setja trusopplæringa på dagsorden for alle tilsette.

Å gje plass til «dette nye»

Frivillige er vel å bra, men det går fort i stå utan at visse ytre rammer og ressursar er på plass. For å få til dette, må me møtast og setja det på dagsorden jamleg. Det er uvant for ein organisasjon som har drive med gudstenester, gravferder og bryllaup i «alle år» å plutselig ta hand om ei rekkje nye arrangement. Mens det er heilt naturleg at det blir sytt for både organist, kyrkjetenar og prest til alle «gamle» arrangement, tek det tid å få eit godt system til å gje trusopplæringsarrangementa dei gode organisatoriske rammene som trengs. Det er også ei utfordring at det har kome lite føringar frå biskop og prost om kva til dømes prestar og organistar skal gjera *mindre* av for å få frigjort tid til å vera med på trusopplæringa.

Sjå elles føregåande avsnitt om «fadderordning» som dei tilsette involverer seg i.

MÅL:

- Alle tilsette kjenner felles medansvar for å gjennomføra trusopplæringsplanen.
- Trusopplæring er tema på alle stabs- og arbeidsmøte (nokre gonger 2 min, andre gonger 30 min)
- Trusopplæringsarrangement har same «status» og same «rett» på ressursar som til dømes gudstenester.
- Barna blir gjennom trusopplæringa kjende med mange fleire tilsette i kyrkja enn kyrkjelydspedagogane og kateketen.

Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonar

Dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonane har drive trusopplæring i kommunen i lange tider. Dei har ein unik kompetanse og er ein uvurderleg ressurs og ein viktig bærebjelke i det landskapet som utgjer det totale kristne tilbodet til barn og unge. Trusopplæringa skal ha eit nært og godt samarbeid med desse organisasjonane og bidra positivt med rekruttering til organisasjonane sitt arbeid.

Samarbeid og rekruttering

Det er eit godt samarbeid med dei kristne barne- og ungdomsorganisasjonane i kommunen. Me ynskjer at trusopplæringa skal bidra positivt med rekruttering til arbeidet desse organisasjonane gjer. Døme på dette er at me passar på å la barnekora syngja på til dømes gudstenesta der det blir delt ut bøker til 4-åringane, og koret får samstundes sjanse til å invitera nye medlemmer velkommen. Spesielt ved tiltaket som er lagt til overgangen mellom barne- og ungdomsskule, blir det lagt vekt på å introdusera Ungdomskoret og Krik grundig.

Konfirmantsamarbeid

Det blir i desse dagar arbeidd med å leggja om konfirmantarbeidet slik at det blir eit langt tettare samarbeid mellom dei kristne tilboda som finst for aldersgruppa: Ungdomskoret, KRIK og ungdomsklubben Origo, der deler av konfirmantopplegget er å vera med i ein av desse aktivitetane (valfritt, det vil også vera ei gruppe for dei som ikkje vil ta del i noko av dette).

Konfirmantleiren me reiser på, blir arrangert av Acta –barn og unge i Normisjon. Me vurderer også å laga ei fellesreise til leir i regi av til dømes Indremisjonssamskipnaden i etterkant av Lys Vaken.

Samarbeid i praksis

Det er viktig å ha faste møtepunkt mellom barne- og ungdomsorganisasjonane og oss som arbeider i kyrkja.

MÅL:

- Barne- og ungdomsorganisasjonane opplever at trusopplæringsarbeidet i kyrkja verkar positivt inn på deira arbeid.
- Det er faste møtepunkt mellom organisasjonane og dei tilsette som arbeider med trusopplæring i kyrkja.

Kommunikasjonsarbeid

For å nå måla våre, må kyrkja kontinuerleg arbeida med kommunikasjonen!

Brev i posten

Alle døypte barn får brev i posten med invitasjon til tidsavgrensa breiddetiltak. Me prøver å gjera invitasjonane så fine, fargerike og inspirerende som råd.

Lokalavisa

Det store fleirtalet les lokalavisa Hordaland Folkeblad, så ei annonse der rekk ut til mange. For å nå dei som ikkje er i vårt medlemsregister, vil me alltid også ha ei annonse i lokalavisa før kvart breiddetiltak. Utfordringa her er å nå ut til innvandrarfamiliene som ikkje pleier å lesa lokalavisa (sjå eige avsnitt under «Inkludering og tilrettelegging»).

Heimesida

Heimesida vår er viktig, og me har arbeidd mykje med å få til ei side som er informativ og enkel. Me legg ut informasjon om alle trusopplæringstiltak med påmeldingsmogelegheiter i god tid.

Kyrkjebladet

Kyrkjebladet kjem ut fire gonger i året, når ut til alle i kommunen og blir flittig lest. Det står både om minst eitt trusopplæringstiltak som har vore, og eitt som skal koma i kvart nummer (ofte meir). På grunn av at det berre kjem ut fire gonger i året, krev det ein del planlegging å få godt og nytt stoff inn i kyrkjebladet.

Informera om andre trusopplæringstiltak når det er trusopplæringstiltak

Me har tru på at det har god effekt og skaper medvit kring trusopplæringa å snakka om andre tiltak til dei frammøtte på eitt tiltak.

Informasjonsmateriell / oppslag i kyrkjene

Me vil utvikla materiell med plakatar og brosjyrar om alle trusopplæringstiltaka. Det skal hengja plakat i alle kyrkjene, og i nærleiken av plakatane skal det liggja brosjyrar som folk kan ta med seg. Målet er at dette materialet skal vera klart innan juni 2016.

Informasjonsfilm

Ila sommaren 2015 vil det bli laga ein kort informasjonsfilm på 3-4 min om trusopplæringa i Kvam. Denne vil bli lagt ut på heimesida vår, på youtube, den vil bli vist på ulike trusopplæringsarrangement og prestane skal visa filmen på dåpssamtane.

Dåpssamtalen som strategisk startpunkt

I dåpssamtalen får foreldra presentert nokre hovudpunkt frå denne trusopplæringsplanen og kva tiltak dei kan forventa at barnet vil bli invitert til gjennom oppveksten. Så snart filmen om trusopplæringa er ferdig, vil presten sjå denne saman med foreldra på dåpssamtalen. Foreldra får også med seg informasjonsbrosjyren om trusopplæringa heim.

Facebook

Til enkelte tiltak som varer over fleire gonger, som babysong og konfirmasjonsførebuing, lagar me også facebook-grupper. Me vil i løpet av året få oppretta ein profil på Facebook som heiter Trusopplæring i Kvam, der dei som er interesserte i informasjon om trusopplæringstiltak, kan leggja seg til som venn.

Grafisk profil

Me planlegg å utvikla ein grafisk profil som skaper attkjenning. Dette arbeider me med kontinuerleg etter kvart som me utarbeidar nye invitasjonar og kommunikasjonsmateriell. Målsetjinga er at me skal landa på ein grafisk profil innan utgangen av 2015.

MÅL:

- Alle barn under 11 mnd i kommunen får invitasjon til babysang i posten.

- Alle som har født barn får informasjon om dåp i posten.
- Brosjyre om trusopplæringa blir delt ut og snakka om på dåpssamtalen.
- Alle barn som er medlemmer får brev / kort i posten med invitasjon til kvart trusopplæringstiltak
- Det er annonse i lokalavisa Hordaland folkeblad før kvart trusopplæringstiltak.
- Det er lett å finna all informasjon som trengs om trusopplæringa på heimesida.
- Kyrkjebladet har alltid ei side med trusopplæringsstoff, både om arrangement som har vore og om noko som skal skje i framtida
- Det blir informert om neste aktuelle tiltak for aldersgruppa på alle trusopplæringstiltak. Døme: Snakkar om kva som skal skje når dei er fire, fem og seks år på Krølletreffet for treåringane).
- Informasjonsfilmen om trusopplæringa blir vist på alle dåpssamtalar og på mange trusopplæringsarrangement.
- Det heng godt synleg informasjon / plakat om trusopplæringa i alle kyrkjene. I nærleiken av plakaten ligg det og diverse materiell som ein kan ta med seg.
- Facebook blir nytta aktivt, spesielt i konfirmasjonsførebuingstida.
- Facebookprofilen «Trusopplæring i Kvam» sender venneforespørslar til både frivillige og foreldre som har delteke på tiltak. Profilen blir kontinuerleg oppdatert med informasjon om trusopplæringa.

Det blir utvila ein grafisk profil for trusopplæringa innan utgangen av 2015.

Inkludering og tilrettelegging

Innvandrarar

Som kyrkje ynskjer me å inkludera alle som vil vera med, sjølv om barna ikkje er døypte innanfor den norske kyrkja. Det er ei utfordring å koma ut med invitasjon til (spesielt kristne) innvandrarfamiliar, då desse heller ikkje les lokalavisa. Me ynskjer å samarbeida med Grannehjelpa, Røde Kors, Vaksenopplæringa, helsestasjonane og andre frivillige organisasjonar og enkeltpersonar som har mykje kontakt med innvandarmiljøet. Me trur dette er eit viktig arbeid, der kyrkja kan spela ei rolle når det gjeld integrering. Me har så vidt begynt på dette arbeidet, og dette er noko me truleg må arbeida med kontinuerleg. Håpet er at me også skal få utarbeidd informasjon om trusopplæringstilbodet på ulike språk som kan delast ut til alle som flyttar til kommunen. Dette er noko som må gjerast etter at informasjonsmateriellet på norsk er ferdig til trykking.

Funksjonshemmingar og andre spesielle behov

I invitasjonen til kvart tiltak skriv me spesifikt at alle som treng tilrettelegging av noko slag, både pga funksjonshemming, allergi eller andre ting, om å ta kontakt. Me legg også dette inn som eit eige felt på alle påmeldingsskjema på heimesida. Det er også viktig at me er tilgjengelege for kontakt, helst ved at mobilnummer til oss tilsette blir opplyst om i alle brev og på nettsida, slik at det er enkelt for foreldre til dømes å ringja eller senda sms om det er noko.

MÅL:

- Me når ut med tilrettelagt informasjon. Alle som ynskjer det, sjølv om dei ikkje er medlemmer av den norske kyrkja, får informasjon om dei aktuelle trusopplæringstiltaka og at dei er velkomne.
- Det er jamleg kontakt mellom trusopplærarane og dei organisasjonane og enkeltpersonane som har spesielt mykje kontakt med innvandrarar i kommunen.
- Trusopplæringa fungerer som ein integreringsarena der alle kjenner seg inkluderte og det er lett for barn og foreldre med annan kulturell bakgrunn å møta og bli kjent med andre.
- Alle med funksjonshemmingar og andre spesielle behov opplever at det på ein god og sjølvstøtt måte blir lagt til rette for at dei kan ta del.

Diakoni

Trusopplæringa er både diakoni i seg sjølv og opplæring til diakoni

Kvifor diakoni?

Jesus hadde ei særleg omsorg for sjuke og utstøtte menneske. Noko av Gud kom til syne til dømes når Jesus helbreda sjuke, «Guds rike er kome nær» (Mark 1,15). Diakoni har ein eigenverdi – og den er vilkårslaus, akkurat som den ekte kjærleiken! Det handlar åleine om min neste, ikkje om meg sjølv og min eigen agenda. Diakonien vidarefører og vidareutviklar skaparverket, gjer det mogeleg å merka at Guds rike har kome nær. Diakoni er ikkje berre eit middel til evangelisering, men har ein eigenverdi som handling. Jesus omfamna dei marginaliserte for å konfrontera og forvandla alt som hindra liv og overflod til alle. Diakoni er eit mål, ikkje eit middel.

Trusopplæring som diakoni og opplæring til diakoni

Ei side ved frelsa er å bli fri frå presset til å framstå som vellukka og den stadige samanlikninga med andre. Å koma på trusopplæringstiltak skal kjennast som å koma til ein fristad frå presset ein har om å vera best og flinkast og penast som ein elles kan oppleva i samfunnet. Dette er ein av dei store fordelane ved å ha tidsavgrensa breiddetiltak samanlikna med kontinuerlege fritidsaktivitetar. Det skal også opplevast som å koma til ein stad der eg blir sett og elska som eg er. Kjærleikens handlingar kan ikkje bli kvardagslege nok. Det handlar om blikk, at nokon hugsar namnet mitt, lyttar til det eg vil fortelja. Det handlar om å byggja ein omsorgskultur kring trusopplæringa, der den einskilde leiaren ser kor viktig nettopp denne delen er.

For det er berre slik barna kan læra å utøva diakoni sjølve. Som ein ikkje kan læra omsorg utan sjølv å ha opplevd omsorg, kan heller ikkje diakoni lærast utan at ein opplever diakoni. Det handlar om å bli sett, vist kjærleik og omsorg. Og å få lov til å prøva å gje vidare. «Learning by doing» er eit fint prinsipp når det gjeld diakoni. Det heile startar med Han som elska oss først.

Det at me målretta arbeider for at trusopplæringa skal vera ein integreringsarena (sjå førre punkt om tilrettelegging), er også diakoni.

MÅL:

- Alle barn og unge opplever seg sett og sett pris på som akkurat den dei er i kyrkja.
- Barn og unge blir gjennom trusopplæringa utfordra til sjølve å utøva diakoni i sin kvardag.
- Barn og unge får i trusopplæringa anledning til å prøva å utøva diakoni, spesielt i konfirmanttida.

Musikk og kultur

Trusopplæring er kulturformidling. Det er eit mål for oss at Guds rike skal forkynnast gjennom alle sansar. Kultur handlar om så mykje, og me skal både ta vare på og vidareføra gamle tradisjonar og vera aktive i å skapa ny kultur.

Musikk

Musikk har stor kraft i seg og kan skapa åndeleg ro i ei bråkete forsamling. Dersom ein song fengjer eit barn, kan den leva vidare i barnet med budskapet sin lenge etter at trusopplæringsarrangementet er over. Me ynskjer også å nytta musikk til å skapa ein kultur kring trusopplæringa mellom anna med å finna ein del songar og salmar som skal gå igjen på ulike trusopplæringsarrangement. (Sjå vedlagt samlekanon) Som det er skildra i avsnittet «grunnlag og særpreg», så har Kvam eit svært rikt kulturliv og då spesielt ein god kulturskule. Dette er ein ressurs me kan nytta i langt større grad ved til dømes å invitara kulturskuleelevar til å bidra med song og musikk på arrangement me har.

Kunst

Det estetiske er viktig og kommuniserer på ein annan måte til oss enn ord. Det varierer frå person til person kor viktig det estetiske er, men trusopplæringa skal ta omsyn til nettopp desse skilnadane og stimulera også den estetiske sansen Gud har gitt barna.

Barna får innblikk i kristne symbol og kyrkjekunst både på Tårnagenthelga og på Lys Vaken. I tillegg får dei som ynskjer det lov til å laga noko på mange av tiltaka. Å tilby barna ei mogelegheit til å bearbeida det dei har fått på samlinga gjennom kreativ sjølvverksemd har ein stor verdi for korleis dei integrerer nye erfaringar som dei har fått i kyrkja.

Biletbibelen som barna får når dei er fire år, er ei påkosta praktbok illustrert av den nederlandske kunstnaren Maijke ten Cate. Bileta i denne fortel langt meir enn teksten seier. Me nyttar også bilde frå denne bibelen ved fleire andre seinare tiltak.

Som nemnd tidlegare, har me eit levande og stort miljø av kunstnarar og kunstinstitusjonar i Kvam, spesielt i Ålvik. Kulturskulen tilbyr og kunstskule. Me ynskjer å oppretta sterkare band mellom kunstnarar, kyrkja og trusopplæringa, og dette er noko me vil arbeida meir med dei næraste åra.

Matkultur og andre gamle tradisjonar

Hardanger har og ein rik og lang folkevisetradisjon. Me har funne fram til nokre religiøse folkeviser som kan børstas støv av og nyttast i trusopplæringa. Me nyttar både religiøse og ikkje-religiøse folkeviser i babysang. Kvinnegruppa på bedehuset har samla inn både oppskrifter på tradisjonsmat og gamle songar, rim og regler for barn, som dei har gitt ut i fine hefter: «Vers med tradisjon» og «Mat med tradisjon». I tiltaket «Leikfestival» blir ein annan del av kulturen løfta opp: dei gamle barneleikane. Gjennom å læra barna leikar som står i fare for å gå i gløymeboka, er trusopplæringa med på å vidareføra verdifull kultur. På dette tiltaket blir det også servert tradisjonsmat som me håpar me finn eldre som kan laga til. Kanskje kan me også utvida dette tiltaket med at konfirmantar som ynskjer det samstundes kan læra å laga til dømes tradisjonelle mjølkekaker av eldre?

Å vera ei kyrkje som er med å forma ny kultur og tradisjon

Kulturen vår endrar seg og utviklar seg konstant. Trusopplæringa skal ikkje berre vidareføra gamle tradisjonar. Me ynskjer også å vera ei kyrkje som aktivt er med å påverka nye tradisjonar og kultur som utviklar seg. Eit døme på dette er Halloweenfeiringa slik den har utvikla seg dei siste åra i landet vårt, godt hjulpet av handelstanden. Me ynskjer å vera aktive kulturskaparar i å gje slike nye og tilsynelatande «tomme» tradisjonar eit meningsfullt innhald som kan knytast til kristen tru. Slik vil me også få verdifull drahjelp (i staden for motstand) frå handelstanden i å få barn med på trusopplæringstiltak. Her i kommunen er det som andre stader mykje fokus på «knask eller knep» og skumle utkleddingar på Halloween, men ingen skikkelege tradisjonar har fått feste, sjølv om barna tydeleg er svært opptekne av dette. Her er det eit ypperleg «vakum» for oss til å setja inn eit trusopplæringstiltak med ein Halloweenfest som me kan fylla med det som halloween / helgemessesundag opprinneleg handla om: Ei markering av døden og det nye livet. Kva skjer når vi døyr? Korleis er det i himmelen? Sorg og saknad hand i hand med fest og livet her og no. Me treng ei anledning til å setja fokus på dette i trusopplæringa! Var det ikkje liknande grep kyrkja eingong gjorde då jula vart innført ved vinterblot?

MÅL:

- Det blir nytta musikk på alle trusopplæringstiltak. Så langt det let seg gjera nyttar me levande musikk og det er med nokon som spelar eit instrument.
- Trusopplæringa spelar på lag med det lokale kulturlivet og kulturskulen.
- Barna blir kjende med, og får betre forståing for, kyrkjekunsten gjennom trusopplæringa.
- Barna får anledning til sjølv å utfalda seg kunstnerisk på ulike trusopplæringstiltak.
- Barna opplever at deira estetiske sansar blir stimulerte i kyrkja.
- Kunstnarar i kommunen engasjerer seg trusopplæringa i kyrkja.
- Barna blir kjende med nokre gamle mattradisjonar gjennom trusopplæringa.
- Barna lærer gamle barneleikar i trusopplæringa.
- Trusopplæringa er med på å skapa ny kultur og tradisjon og å tilføra mening til nye tradisjonar.

Misjon

Vår djupaste røyndom er at me er skapte i Guds bilde. Det handlar om å vera den Gud skapte oss til å vera og bli sette fri til å verka i verda med det unike han har gitt kvar einskild av oss.

Trusopplæring = misjon?

Misjonsbefalinga, Matt 28, 18 – 20, blir lesen i kyrkja kvar gong det er dåp:

«Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står.»

Dette syner kor nært samanknytt dåp og misjon er, og at trusopplæring (opplæring i den trua me er døypte til) også er misjon.

Fokus på å vera skapt i Guds bilde

Sjølve ordet misjon er for mange dessverre eit belasta ord som kan gje negative assosiasjonar. Dette er ei utfordring når me skal arbeida med misjon som tema i breiddetiltak i trusopplæringa. Kyrkja sin tradisjonelle tale om synd og tilgjeving vekkjer ofte liten gjenklang hjå mange søkande, moderne menneske. I trusopplæringa vil gjerne det Bibelen seier om at me er skapte i Guds bilde, gje meir mening og vera eit betre utgangspunkt. Sjølv om me alle kan koma til kort og feila, så er det ikkje feila og manglane våre som definerer kven me er. Vår djupaste røyndom er at me er skapte i Guds bilde. Guds kjærleik kallar på dette bildet i oss, for å setja oss fri til å vera dei me verkeleg er. Misjon angår alt kyrkja driv med. Å leva som kristen er å leva som disippel, vera utsendt i den verda me lever, både lokalt og globalt. Det er ein dimensjon av å vera sendt av Gud i alt vi gjer som kyrkje.

Vern om mysteriet

«et mysterium er ikke noe vi braser rett på. Vi tramper ikke inn til kongen. Forsiktig bøyer vi oss over den nyfødte. Også stor kunst krever inntoning for å kunne tas imot. En helt rasjonell tilnærming til læren om Jesus er like fånytted som å studere musikk ved å lese noter, men aldri ha hørt musikk. Rekkefølgen er avgjørende. Først når vi har opplevd musikk, kan noter si oss noe meningsfullt. Først når Jesus vekker vår undring og ærbødighet, kan læren om ham gi mening.» (Nyhus og Nyhus 2014, s 109)

Då Jesus kalla disiplane sa han «*følg meg!*» - ikkje «*tru på meg!*» Trua på Jesus byrja ikkje med læra om han, men ho vaks fram når dei følgde han. Ved kvar nattverd seier me i kyrkja: «Mysteriet i trua er stort». Det er viktig at trusopplæringa gjev rom for mysteriet, undringa og erfaringane til den einskilde, både vaksne og barn. Sit trua berre i hovudet? Kan ein *gjera* ting som handlar om å følgja Jesus sjølv om ein ikkje har heilt for seg læra om han? Å leggja til rette for enkle handlingar som handlar om å utøva tru, utan for mange ord, er ein god måte å gje plass til mysteriet på. Ein kan få erfaringar av Jesus, av tru, sjølv utan forkunnskapar. Å ha stille stunder med lystenning på babysang, bønnevandring med ulike postar på gudstenester, gjev nettopp slike opningar for at ein kan erfara Jesus.

Å skapa gode møte med søkande som kjem til trusopplæringsarrangement

Det er viktig for alle som kjem til kyrkja at det ikkje blir sett spørsmålsteikn ved dei åndelege erfaringane deira. Det er viktig å møta det som dei deler med respekt og ikkje avvisa det som er dyrebart for dei. Her kan det vera til god hjelp å ha som køyreregel at i staden for å føla oss trua eller støtt av det eit barn, ein ungdom eller ein forelder fortel på eit dogmatisk eller teoretisk plan, bør ein heller søka å lytta til hjarta i det dei fortel. Kva er lengselen, draumen, smerten eller den eksistensielle uroa som kjem til uttrykk i det denne personen fortel? Korleis ser ein teikn på at Gud er på ferde i livet hans / hennar? Korleis kan ein knyta an til dette som Gud allereie er i gang med og velsigna det?

Gå inn i di tid!

Heilskapleg misjon er å dela evangeliet i ord og handling. Misjon og diakoni er nært samanknytta. Misjon er ikkje veldedighet, det er å arbeida for rettferd. Ein må spørja: KVIFOR er verda urettferdig? KORLEIS kan vi endra på det? Kvar tid byd på sine aktuelle utfordringar som gjer seg særleg gjeldande i verda og tugar

utviklinga av sivile samfunn. I skrivande stund er det klimaendringar og krigar / kriser som følgje av ekstreme islamske rørsler (IS) som er spelsielt i fokus. Det er eit mål at trusopplæringa skal støtta opp om utviklinga av medvit, solidaritet og kritisk tenking hjå dei unge. Kva gjer naud med menneske? Det er viktig å gje plass til undring og refleksjon kring slike spørsmål, og konfirmasjonsførebuingstida gjev spesielt mogelegheit til dette.

Impulsar frå område der kyrkja er i vekst

Alle kyrkjelydar og kristne organisasjonar har eit felles oppdrag med same oppdragsgjevar. Kyrkja veks i det globale sør og også i mange område der kristne blir forfølgde. Me her oppe i nord treng impulsar frå område der kyrkja er i vekst. Det er særskilt spennande for barn å høyra om korleis forfølgde kristne har det, og korleis kyrkja veks i land der det er forbode å vera kristen. Me har funne at Tårnagenthelga er spesielt egna til å la barna få innblikk i situasjonen til forfølgde kristne. Å sitja mange tett saman på eit mørkt og hemmeleg loft / tårn, gjev spesielt gode rammer for å fortelja om korleis kristne i mange land har det: Det er mange som ikkje har ei kyrkje som oss, men må samlast på hemmelege plassar. Korleis er det å vera redd for at politiet skal koma og finna ut at dei er kristne? Kva gjer menneske i slike situasjonar? Syng dei songar? Ber dei? Har dei hemmelege symbol og teikn? Hemmeleg språk? Det finst også innvandrarar i kommunen vår som kan gje oss innblikk i korleis det er å vera forfølgd, og dette er ein ressurs me ynskjer å nytta oss av. Einskap i den verdsvide kyrkja og det verdifulle i å få impulsar frå kristne i andre land, er også noko av grunnen til at me ynskjer å arbeida målretta for å leggja trusopplæringa til rette for innvandrarfamiliar. (Sjå avsnitt om tilrettelegging og diakoni).

Misjonsorganisasjonane

Misjonsorganisasjonane er viktige ressursar som me ynskjer både å støtta og å ha meir samarbeid med. Spesielt Himalpartner, som fleire av sokna har misjonsavtale med, vil vera ein sentral samarbeidspartnar her. På Lys Vaken vil det vera fast innslag at det kjem representantar frå ein misjonsorganisasjon og har eit innslag for barna. På kyrkjekaffien etter gudstenesta vil Lys-Vaken-deltakarane få selgja kaffi, saft, vafler og is til inntekt for den aktuelle misjonsorganisasjonen.

Å dela det ein har fått

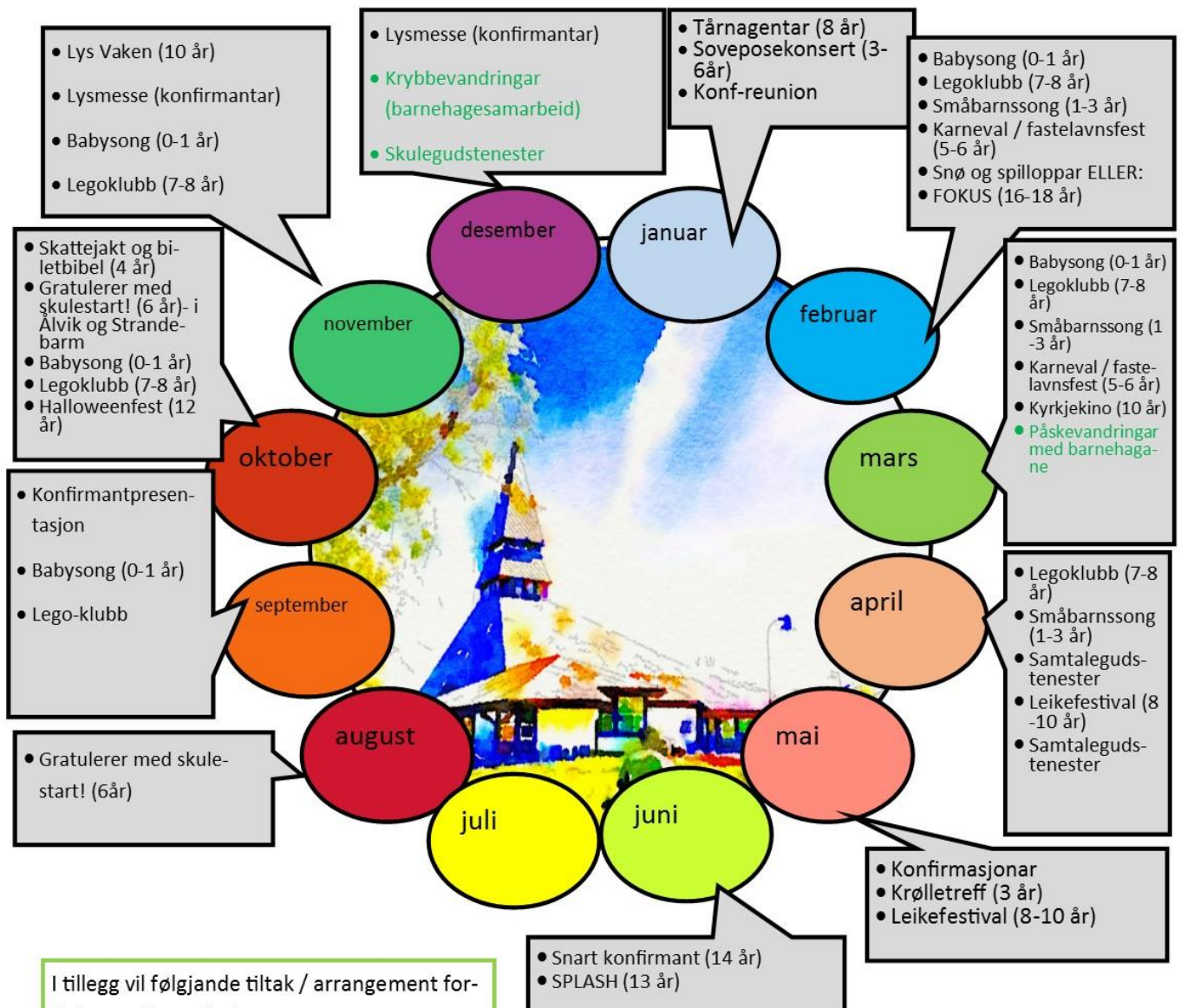
Misjon er å dela og ta imot. Gjennom trusopplæringa lærer barna å dela det dei får, både materielt og åndeleg. Det at barna har eit språk for tru, mogeleggjir at dei betre kan setja ord på det dei sjølve opplever på trusvegen. Men minst like viktig er det at dei opplever at det er tid og openheit for å lytta til det dei har å dela. (Sjå meir om dette under punktet «Barn og unge sin medverknad») Barna treng også at leiarane går føre i å dela av si eiga tru på ein personleg (men ikkje påtrengjande!) måte. Berre slik kan ein sunn delekultur oppstå som me håpar vil spreie seg slik at barna ynskjer å dela vidare av trua si.

MÅL:

- Barna skal på alle trusopplæringsarrangement bli formidla at dei er viktige for Gud og for menneska rundt seg.
- Barna blir utfordra til takksemd, med spesielt fokus på dette i fire av trusopplæringstiltaka.
- Barna møter leiarar som er førebilde i å dela.
- Barna får møta representantar for minst ein misjonsorganisasjon.
- Barna / ungdommane får vera med å samla inn pengar til misjon / bistand både under Lys Vaken og i konfirmanttida.
- Barna veit noko om forfølgde kristne

ÅRSHJUL FOR TRUSOPPLÆRINGA I KVAM

Skule- og barnehagesamarbeid, som ikkje er trusopplæring, men har konsekvensar for korleis tida til dei tilsette vert disponert, er skrive med grønt

I tillegg vil følgjande tiltak / arrangement fordelast seg utover året:

- Konfirmantleirar
- Småbarnstreff
- Vandring gjennom Bibelen med 5.-klasse
- Dåpssamtalar og dåp
- konfirmasjonsførebuing

TILTAK I EI SYSTEMATISK OG SAMANHENGANDE TRUSOPPLÆRING FOR ALDEREN 0-18 ÅR

Dåpssamtale og dåp (0-18 år)

Kort om tiltaket:

Under er det skildra dåpssamtale og dåp av små barn. Ved dåp av større barn og ungdom, til dømes før konfirmasjon, er mykje det same, men vert sjølvstilt tilpassa barnet / ungdommen sin alder. Ved spedbarns-/småbarnsdåp er dåpssamtalen eit strategisk startpunkt for trusopplæringa. Presten møter foreldra og samtalar med dei om korleis det har vore for dei å få eit nytt barn og ynskjer dei ettertrykkeleg VELKOMNE til kyrkja med den nye verdsborgaren. Det blir samtala om at barnet er skapt av Gud og i Guds bilde. Presten tek opp sentrale sider ved dåpen og samtalar med foreldra om desse. Presten går og gjennom korleis dåpen og gudstenesta praktisk skal føregå, og han oppfordrar foreldra til å finna familie eller fadrar som kan delta med tekstlesing i dåpsliturgien på gudstenesta. Presten snakkar om foreldra og fadrane sine løfte og oppgaver og korleis kyrkjelyden gjennom trusopplæringa ynskjer å støtta foreldra og fadrane i oppgåvene deira. Foreldra får presentert nokre hovudpunkt frå trusopplæringsplanen, presten og foreldra ser informasjonsfilmen om trusopplæringa og samtalar litt om kva tiltak foreldra kan forventa at barnet vil bli invitert til gjennom oppveksten. Dei får også med seg informasjonsbrosjyren om trusopplæringa heim.

Omfang:

4 timar

Mål:

- Foreldra / evt ungdommen kjenner seg velkomne i kyrkja.
- Foreldra opplever at presten er oppriktig interessert i korleis det har vore for dei å få eit nytt barn og kva dei tenkjer omkring dette.
- Foreldra / ungdommen kjenner seg trygge på kva som reint praktisk skal skje i gudstenesta og under dåpshandlinga.
- Foreldra veit kva trusopplæringa i kyrkjelyden er, og litt om kva dei kan forventa at barnet blir invitert til gjennom oppveksten.
- Foreldra kjenner til innhaldet i dåpen og reflekterer at den er eit synleg teikn på Guds usynlege nåde.
- Foreldra reflekterer over samanhengen mellom tru, dåp og fellesskapet av truande.
- Familien opplever dåpshandlinga som ei fin og heilag stund.

Livstolking og livsmeistring:

- Dåpen er både ein familiefest og eit synleg teikn på Guds usynlege nåde. Dåpen (sakramenta) er ei gåve til oss slik at me kan ha synlege teikn på Guds usynlege nåde. Dåpen har nokre ytre teikn (døypefont, vatn, dåpskjole...) og samstundes eit indre innhald, det er noko som skjer, som vi ikkje kan sjå. Dei synlege teikna er noko Gud har gitt oss for at vi skal kunna, med vår forstand, gripa litt av hans vilje, hans tankar og handlemåte med oss. Gud ikkje er avhengig av dåpen, men dåpen er ein måte han gjer seg synleg for oss menneske. Det er ei gåve!
- Tru og dåp høyrer saman, barnet blir tatt inn i ein fellesskap (kyrkjelyden) av truande. Dåpsnåden blir samanlikna med livgivande vatn. Dåp skapar liv og tru, tru og dåp høyrer saman. Dette verset rammar inn livet vårt: "*Og ved tidens grenser lever fortsatt, dine løftes-ord ved døpefonten, dåpens lys forblir når livet slukner.*"
- Me er velkomne og høyrer til hos Gud og i kyrkjelyden.
- Me har eit ansvar for barnet og kyrkjelyden kan støtta oss i dette.
- Me ynskjer å la barnet vårt delta på trusopplæringa i kyrkja.

Tru og tradisjon:

- Dåpsliturgien
- Gudstenesteliturgien
- Dåpsbefalinga Matt 28, 18-20
- Jesus og borna Mark 10, 13-16
- Salmar under gudstenesta

Kristen tru i praksis:

- Delta på gudsteneste
- Bøn i dåpssamtalen
- Tenne lys for barnet

Arbeidsmåtar:

Sjå «Kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Prest

Babysong (0-1 år)

Kort om tiltaket:

Felles babysong i Norheimsund kyrkje for heile kommunen. Annakvar måndag, til saman 5 gonger om våren og 5 gonger om hausten. Invitasjon blir sendt ut til alle under 11 mnd, både om våren og hausten. Dersom det er så mange at me må ha to grupper, har dei minste barna songstund før lunsj og dei største barna etter lunsj. Samlinga opnar med lystenning (i lysgloben, foreldra tenner lys med barna på armen) medan songen «Vær meg nær O Gud» blir spelt på lydanlegg. Deretter er det ulike barnesongar, regler og dansar. Samlinga blir avslutta med to ulike velsignelsessongar. Det blir blåst såpebobler over kvart barn og sagt «Gud velsigne deg, (barnets namn)!» Til slutt er det lunsj som frivillige i kyrkjelyden har laga til. Foreldra betalar for det maten omlag kostar i innkjøp (150,- pr semester).

Omfang:

10 gonger a 2 timar, til saman 20 timar

Mål:

- Mor/far og barn har ei fin stund saman i kyrkja
- Foreldra blir inspirerte til å syngja for og med barnet heime også
- Barnet opplever å ha mor/far sitt fulle fokus under heile sangstunda
- Foreldra opplever at dei får noko som har relevans for livet deira i kyrkja
- Både barn og foreldre opplever at å syngja saman skapar samhald
- Foreldre og barn opplever kyrkja som ein god møtestad i nærmiljøet
- Foreldra lærer nokre kristne songar som dei held fram med å syngja for barnet etter at babysangen er over
- Foreldra opplever at det fint å tenna lys og evt be for barnet og får lyst til å gjera det heime også

Livstolking og livsmeistring:

- Kyrkja tilbyd fellesskap som eg kan få vera ein del av
- Det er godt å vera i kyrkjerommet

Tru og tradisjon:

Kristne barnesongar (sjå salmekanon)

Velsigninga 4. Mos 6, 24-26

Kristen tru i praksis:

Synge

Tenne lys
Ta imot velsigninga
Ete saman

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, frivillige

Småbarnssong (0-3 år)

Kort om tiltaket:

Dette er eit tiltak i Strandebarmsokn, då mange syns det er for langt å reisa til Norheimsund på babysong (ikkje alle, det er alltid nokon som kjem frå Strandebarmsokn og). Pga små årskull, er dette eit tilbod til barn til og med tre år. Opplegget er veldig likt som babysong, men tilpassa med nokre grep til også å høva for eldre barn. Det blir servert lunsj av frivillige frå kyrkjelyden til slutt.

Omfang:

Fire gonger a to timar, til saman 8 timar

Mål:

- Mor/far og barn har ei fin stund saman i kyrkja
- Foreldre blir inspirerte til å syngja for og med barnet heime også
- Barnet opplever å ha mor/far sitt fulle fokus under heile sangstunda
- Foreldre opplever at dei får noko som har relevans for livet deira i kyrkja
- Både barn og foreldre opplever at å syngja saman skapar samhald
- Foreldre og barn opplever kyrkja som ein god møtestad i nærmiljøet
- Foreldre lærer nokre kristne songar som dei held fram med å syngja for barnet etter at babysangen er over
- Foreldre opplever at det fint å tenna lys og evt be for barnet og får lyst til å gjera det heime også

Livstolking og livsmeistring:

- Kyrkja tilbyr fellesskap som eg kan få vera ein del av
- Det er godt å vera i kyrkjerommet

Tru og tradisjon:

Kristne barnesongar (sjå salmekanon)
Velsigninga 4.Mos 6, 24-26

Kristen tru i praksis:

Synge
Tenne lys
Ta imot velsigninga
Ete saman

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, frivillige, sokneråd

Småbarnstreff (0-6 år)

Kort om tiltaket:

Samling for barn og foreldre frå heile kommunen i Norheimsund kyrkje onsdagar kl 10. Samlinga byrjar med ei lita songstund inne i kyrkjerommet, med ei blanding av (mest) kristne barnesongar og andre songar. Etter songstunda er det leik og enkle formingsaktivitetar i kyrkjelydssalen, før det er felles lunsj. Foreldra tek med niste, det blir servert drikke.

Omfang:

2 timar a 10 gonger, til saman 20 timar. Tiltaket går kontinuerleg gjennom året, men me tenkjer at det er naturleg å rekna desse timane.

Mål:

- Barna har det kjekt
- Foreldra opplever at kyrkja er ein fin møtestad som betyr noko i livet deira
- Barna lærer kristne songar
- Barna lærer bordvers

Livstolking og livsmeistring:

- Kyrkja er eit spennande hus
- Eg er velkomen og høyrer til i kyrkja
- Det skjer gode ting i kyrkja
- Kyrkja er ein stad for fellesskap

Tru og tradisjon:

Velsigninga 4. Mos 6, 24-26

Kristne barnesongar:

Jesus kom inn
Kan du si meg hvem jeg er
Guds kjærlighet
Jesus elsker alle barna
Eg er trygg hos deg
Om eg er liten eller stor
Vår Gud er så stor
Må Gud velsigna deg
O du som mettar liten fugl

Kristen tru i praksis:

Synge
Ete saman
Synge bordbøn

Arbeidsmåtar:

Sjå under «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Frivillige, kyrkjelydspedagog, kyrkjevevjerje, organist

Krølletreff (3 år)

Kort om tiltaket:

Blir arrangert i alle sokna, kvart år i Norheimsund og Øystese kyrkje, annakvart år (for to årskull om gongen) i Strandebarm og Ålvik. Samlinga er bygt opp omkring forteljinga om Sauen som vart funnen att. Først samling inne i kyrkjerommet, som er bygd opp om ein enkel «liturgi» som søndagsskulen i Norheimsund kyrkje nyttar, og som barna også vil møta igjen på samlingane når dei er 4 og 6 år. Me syng «Bæ bæ lille lam» og andre songar om dyr. Bibelforteljinga blir formidla gjennom enkel dramatisering. Midt i samlinga får barna gå ut og møta eit ekte lam (det er difor me legg samlingane til mai månad, når lamma er små og ikkje på fjellet). Medan barna er ute og ser på lammet blir det gøymt kosesauer inne i kyrka. Når barna kjem inn igjen får dei leita etter sitt eige koselam som dei får ta med seg heim. Samlinga inne i kyrkja blir avslutta med bønn (Kjære Gud, ta handa mi) og velsigninga (med såpebobler, som på babysong). Til slutt er det risengrynsgraut til kveldsmat, me syner foreldre og barn korleis dei kan laga ein sau av graut i tallerkenen.

Omfang:

2 timar

Mål:

- Barna og foreldra har det kjekt i kyrkja
- Barna veit at Gud har skapt alt, alle dyr, alle menneske og alt anna me kan sjå
- Barna høyrer namnet Jesus og begynner å laga seg ei forestilling om kven han er.
- Barna kan sangen «kan du si meg hvem jeg er»
- Barna kjenner forteljinga om sauene som vart borte
- Barna blir glade i koselamma som dei får, og ber dei med seg vidare i livet som ei påminning om ei god oppleving i kyrkja, og ei fin forteljing om kor god Gud er.

Livstolking og livsmeistring:

Eg kan koma i kyrkja. Her er eg velkomen. Her høyrer eg til.

Kven har skapt meg og alt anna som fins?

Korleis er det å koma bort frå der ein høyrer til?

Gud er glad i meg

Tru og tradisjon:

Bibelforteljinga om sauene som vart funnen igjen Luk 15

Bøn: Kjære Gud ta handa mi

Velsigninga 4. Mos 6, 24-26

Kristen tru i praksis:

Lystenning

Høyre på bibelforteljing

Synge

Ete saman

Synge bordverds

Be

Ta imot velsigninga

Arbeidsmåtar:

Sjå under «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, organist, frivillige bønder, sokneråd, andre frivillige, kyrkjetenar

4års-bok: Skattejakt og biletbibel

Kort om tiltaket:

Barna blir inviterte til to samlingar. Samling med skattejakt ein ettermiddag i veka før gudstenesta, og så gudsteneste på søndagen. Under gudstenesta får barna utdelt den nydelege (og påkosta!) biletbibelen «Min biletbibel», illustrert av kunstnaren Marijke ten Cate.

Det er rulling på kva for ei av dei tre aktuelle bibelforteljingane som blir brukt under gudstenesta og kva som blir formidla på skattejaktssamlinga. Skattejakta er uansett knytt til forteljinga om Sakkeus, og dersom denne skal nyttast under gudstenesta, fungerer skattejakta som ein slags «teaser» til gudstenesta.

Skattejaktssamlinga er bygd opp slik: Det blir servert bollar, saft og kaffi i våpenhuset når barna kjem.

Samlinga inne i kyrkjerommet er bygd opp omkring same «liturgi» som ved 3- og 6-årssamlingane. Det er lysttenning, song og formidling av bibelforteljing.

Skattejakta fører barna rundt i kyrkja, og me stoppar opp og snakkar om dei ulike stadene / tinga (døypefont, orgel, altertavle, bibel osv). Skatten er sjokoladegullpeng og ring til alle. Mot slutten går barna ei enkel bønnevandring saman med foreldra.

Samlinga blir avslutta med bønna «Kjære Gud ta handa mi» og velsigninga med såpebobler. Etter samlinga i kyrkjerommet er det enkle formingsaktivitetar og barna får laga seg ein engel i papir som har bønna «Kjære Gud, ta handa mi» påskreven.

Omfang:

4 timar

Mål:

- Barna har det kjekt i kyrkja
- Barna blir betre kjende i kyrkja, både med bygningane og menneska som verkar der
- Barna kan to kristne songar
- Barna kjenner alle tre bibelforteljingane
- Barna veit litt meir om kven Jesus er
- Barna opplever det fint å gå på bønnevandring
- Foreldra les biletbibelen for barna heime
- Barna «les» sjølve biletbibelen ved å sjå på illustrasjonane
- Barna opplever biletbibelen som aktuell og verdifull også når dei blir eldre

Livstolking og livsmeistring:

- Kven er Jesus? Kven er Gud?
- Eg kan undra meg i kyrkja.
- Det er fint å vera saman med andre i kyrkja
- Jesus elsker alle, absolutt alle

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingane:

Sakkeus Luk 19

Brødunderet Matt 14 / Mark 6

Jesus og barna Mark 10, 13-16

Songar: Sjå salmekanon

Bøn: Kjære Gud, ta handa mi

Velsigninga

Kristen tru i praksis:

Synge

Be

Høyre på bibelforteljing

Tenne lys

Gå på bønnevandring
Snakke om dåpen

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, prest, organist, kyrkjetenar, sokneråd, andre frivillige

Soveposekonsert (3-5 år)

Kort om tiltaket:

Felles tiltak for alle sokna i kommunen, gjerne med innleigde musikarar. Vil bli arrangert i enten Norheimsund eller Øystese kyrkje pga reiseveg for utkantane. Barna blir inviterte til ein profesjonell konsert om kvelden i kyrkja, og dei blir oppmoda til å ta med seg sovepose, pute eller bamse. Det blir servert bollar og sjokolademjølkk som dei kan kosa seg med under konserten. Lystenning mot slutten. Vart arrangert for første gong i Øystese kyrkje februar 2015 med overveldande godt oppmøte.

Omfang:

2 timar pr årskull, til saman 6 timar

Mål:

- Barn og foreldre har ei god oppleving saman i kyrkja
- Barna føler seg frie vera seg sjølve i kyrkja.
- Foreldra blir inspirerte til å syngja og be kveldsbøn med barna

Livstolking og livsmeistring:

Eg kan vera saman med Gud på mange ulike måtar

Eg kan vera i kyrkja på mange ulike måtar

Det er trygt og fint å vera i kyrkja

Det er godt å bli sunge for om kvelden.

Tru og tradisjon:

Kristne kveldsbøner og godnattsongar (sjå salmekanon)

Velsigninga 4. Mos 6, 24-26

Kristen tru i praksis:

Synge

Lytte til musikk

Vere stille for Gud

Tenne lys

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagogar, kyrkjetenar, andre frivillige.

Gratulerer med skulestart (6 år)

Kort om tiltaket:

I Vikøy og Øystese sokn blir dei som begynner på skulen blir inviterte til den første gudstenesta etter skulestart og ei samling i kyrkja i veka før. I Ålvik og Strandebarm slår me gudstenestene med utdeling av bøker til 4-åringane og 6-åringane saman, men me har to ulike før-samlingar. På gudstenesta får dei utdelt boka «Den usynlege venen». Før-samlinga i kyrkjerommet er bygd opp kring same «liturgi» som ved 3- og 4års-samlingane. I tillegg blir det lagt ekstra vekt på å læra barna «kyrie» og «gloria», og dette blir knytt til forteljinga om Bartimeus. Enkel bønnevandring saman med foreldra, slik som på 4års-samlinga. Pølser i brød til kveldsmat, leik og formingsaktivitet til slutt. Forteljingane om Bartimeus, brødunderet og den bortkomne sonen vekslar på å vera andakt på gudstenesta, og dei forteljingane som ikkje blir brukte på gudstenesta, blir formidla på før-samlinga. Dei barna som ynskjer det, står framme og syner bevegelsane til songen «Ikkje gløym» på gudstenesta (den har dei lært på før-samlinga).

Omfang:

4 timar

Mål:

- Barna har det kjekt i kyrkja og opplever godt felleskap
- Barna kan songen «ikkje gløym»
- Barna kan kyrie og gloria og veit kva desse betyr
- Barna kjenner alle tre bibelforteljingane
- Barna veit at Gud lengtar etter og ventar på dei som går vekk frå han.

Livstolking og livsmeistring:

- No skjer det noko i viktig i livet mitt. Gud er med i dette.
- Det er fint å koma i kyrkja når det skjer noko viktig i livet.
- Er Gud glad i meg?
- Kan Jesus hjelpe meg om det er noko vanskeleg?
- Kan Gud bruka barn til noko viktig?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

Bartimeus Mark 10, 46-52

Den bortkomne sonen Luk 15

Jesus går på vatnet Matt 14

Songar: Sjå salmekanon

Kristen tru i praksis:

- Synge
- Tenne lys
- Be
- Høyre bibelforteljing
- Delta på kyrie og gloria
- Ta imot velsigning
- Delta på bønnevandring
- Synge bordbøn

Arbeidsmåtar:

Sjå under «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, prest, organist, kyrkjetenar, sokneråd, andre frivillige

Karneval / fastelavnsfest (5-6 år)

Kort om tiltaket:

Planlagt oppstart rundt fastelavn 2017. Karneval i kyrkja for dei to eldste årskulla i barnehagen, fleire av barnehagane i kommunen har ikkje tradisjon for å arrangera karneval. Samling i kyrkja bygd opp rundt same «liturgi» som 3-, 4, og 6års-samlingane. Vekslar på å formidla bibelforteljingane «Den store festen» og «Arbeidarane i vingarden», og fokuserer på Guds kjærleik og invitasjon til oss. Me snakkar og om kva fastelavn og faste er. Mykje fokus på lek og pinjata fylt med godteri. Fastelavnsbollar, kaffi og saft til slutt.

Omfang:

3 timar pr årskull, til saman 6 timar

Mål:

- Barna og foreldra har det kjekt og opplever godt fellesskap
- Barna veit kvar karnevalsskikken kjem frå
- Barna veit kva faste er
- Barna veit at me ventar på påsken
- Barna kjenner bibelforteljinga
- Barna opplever seg frie til å vera seg sjølve i kyrkja

Livstolking og livsmeistring:

- I kyrkja kan eg finna meining i ulike høgtider
- Gud er glad i meg. Kva betyr det for meg?
- Kyrkja har ein årssyklus som det er fint å følgja
- Kven er Jesus og kva vil han meg?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

Den store festen Matt 22

Arbeidarane i vingarden Matt 20

Songar (sjå salmekanon)

Kristen tru i praksis:

Lystenning

Synge

Be

Ete saman

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, prest, kyrkjetenar, sokneråd, andre frivillige

Lego-klubb (7-8 år)

Kort om tiltaket:

Tiltak som blir arrangert i alle sokna for 3.-4. klassingar, det rullerer gjennom året, annakvart år i Ålvik og Strandebarm. Lego-klubben er på ein vekedag, like etter skuletid, (i sfo-tida for dei som går på sfo). Fire samlingar til saman, den siste på eit anna tidspunkt slik at foreldra og kan koma og sjå kva barna har laga og kva dei har vore med på. Til dei tre første samlingane blir barna henta utanfor skulen og følgde til kyrkja. Der får dei ei enkel matbit før det er samling med litt song og bibelforteljing. Etterpå skal barna byggja lego etter inspirasjon frå bibelforteljinga dei nettopp har høyrte. Dei barna som går på sfo blir følgde tilbake dit etter samlinga. På den siste samlinga blir det også formidla ei bibelforteljing og foreldre og barn får i oppdrag å saman byggja noko i lego etterpå. På den siste samlinga, der foreldra er med, blir det og vist bilde av alle byggverka. Dei barna som ynskjer det, blir med og syng songen «Bygge Guds rike» for foreldra.

Omfang:

3 samlingar a 2 timar, 1 samling a 3 timar 9 timar pr årskull, til saman 18 timar

Mål:

- Barna har det kjekt og opplever at dei blir sett og møtt i kyrkja
- Barna kjenner alle tre bibelforteljingane
- Barna kan songane «Bygge Guds rike» og «ikkje gløym»
- Barna opplever at dei kan laga noko som eit «svar» på det dei har fått høyra i kyrkja, og dette kan bety noko for andre.
- Barn og foreldre har ei fin samspelsstund med å byggja lego saman i kyrkja.

Livstolking og livsmeistring:

- Kva betyr eigentleg dei gamle bibelforteljingane om Noas ark og Tårnet i Babel?
- Kva vil det seie for meg at eg snakkar eit språk som ikkje alle forstår?
- Korleis er det å vera lam?
- Korleis var/er Jesus?
- Kan noko eg lagar bety noko for Gud?
- Kan noko eg lagar bety noko for andre?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

Noahs ark 1. Mos 9
Tårnet i Babel 1. Mos 11
Jesus og den lame mannen Mark 2
Paulus og Silas i fengsel Apg 16
Jesus stiller stormen Matt 8
Jesu oppstode Matt 28
Tempelet er eit bønnehus Matt 21
Forteljinga om Josef 1. Mos 37-43

Songar:

Bygge Guds rike
Ikkje gløym

Kristen tru i praksis:

Synge

Be

Dele med andre det ein har lært

Måltidsfellesskap

Synge bordvers
Høyre bibelforteljing

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, andre frivillige

Tårnagenthelg 8 år

Kort om tiltaket:

Blir arrangert kvart år i Vikøy og Øystese sokn, tredjekvart år (med tre årskull) i Ålvik, og annakvart år (med to årskull) i Strandebarm. Opplegg laurdag ettermiddag/kveld, med skattejakt i kyrkja, leikar, bibelforteljing og kveldsmat. Barna blir mellom anna kjende med kyrkjekunsten og kyrkjeskattane i kyrkja si. Etter kvart som dei finn skattane, snakkar me om dei ulike tinga, som til dømes nattverd når dei finn nattverdsalken. Me avsluttar med ein tur opp i tårnet på kyrkja (evt det hemmelege loftet i Norheimsund kyrkje). Oppe i tårnet snakkar me om forfølgde kristne og syng nokre songar. Tårnagentane er med og har enkle oppgåver i gudstenesta den påfølgjande søndagen, og dei får utdelt boka «Skatten i Liljedal». Bønnevandring med nattverd under gudstenesta.

Omfang:

2 samvære, 8 timar

Mål:

- Barna blir betre kjende i kyrkjebygget og får eit sterkare forhold til kyrkja si.
- Barna har det kjekt og opplever godt fellesskap
- Barna oppelver at kyrkja er ein stad for spennande mysterium – ikkje berre ferdige svar
- Barna kjenner til mysteriet nattverden
- Barna veit at det finst skattar i kyrkja – både av jordisk verdi og av åndeleg verdi
- Barna oppelver at det er tid og rom for deira innspel og spørsmål
- Barna har ei kjensle av at det finst skjulte skattar i trua, Bibelen og i dei sjølv som dei kan oppdaga saman med Gud og i fellesskap.
- Barna kjenner alle fire bibelforteljingane
- Barna veit litt om situasjonen til forfølgde kristne
- Barna kjenner kyrkjekunsten i kyrkja si
- Barna veit litt meir om Bibelen
- Barna kan songen «Vær meg nær o Gud» og veit at det kan vera ein fin song å syngja dersom ein er redd.
- Barna veit korleis ein kan be
- Barna oppelver at dei kan gjera ei oppgåve i gudstenesta

Livstolking og livsmeistring:

- Å kjenna at eg høyrer til i kyrkja og hjå Gud
- Erfara fellesskap og at eg kan bety noko for andre
- Erfara at eg kan koma til Gud som eg er, med alle mine spørsmål
- Korleis er det å ikkje ha lov til å tru på Gud?
- Kva kan eg gjera dersom eg er redd?
- Finst det skattar i kyrkja som eg ikkje veit om?
- Finst det skattar i trua som eg ikkje veit om?

- Finst det skattar i meg som eg ikkje veit om?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

Nattverden Matt 26, 26-29

Lasarus Joh 11

Salme 139

Paulus i Damaskus Apg 9

Kristen tru i praksis:

Be for og støtta forfølgde kristne

Synge

Be og lytte til Gud

Høyre på bibelforteljing

Tenne lys

Utføre dåpspåminning med vatn frå døypefonten

Feire nattverd

Vere medliturg i gudstenesta

Gå i prosisjon

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, prest, sokneråd, foreldre, andre frivillige.

Leikefestival 8-10 år

Kort om tiltaket:

Oppstart våren 2017. Det er mogeleg at dette på sikt blir eit tiltak kun for 9åringane, men dei første åra vil også 8- og 10åringane blir inviterte for å få nok barn til å få den rette festivalkjensla. Målet er å samla barn, vaksne og eldre i og utanfor kyrkja til leik og moro, ved å henta fram gamle barneleikar som mange barn i dag ikkje kjenner. Leikane blir som ulike «postar» leia av eldre, der barna kan gå og leika/læra det dei har mest lyst til. Slik håpar me å gjera noko på tvers av generasjonane og skapa kontakt mellom barn og eldre. Dette skal skje på den tida Hardanger er på sitt vakraste og alle har lyst til å vera ute og leika, ei ypperleg ramme til å snakka om skaparverket og Guds rike i! Det blir ei kort samling inne i kyrkja med fokus på Gud som skapar og på likninga om Guds rike, før me saman et lokal tradisjonsmat som potetkaker, mjølkekaker m.m som konfirmantar har vore med å laga saman med andre frivillige/eldre.

Omfang:

3 timar pr årskull, til saman 9 timar

Mål:

- Barna har det kjekt
- Barna lærer minst ein ny leik som dei ikkje kunne frå før
- Barna leikar meir saman i tida etter tiltaket
- Barn og foreldre leikar meir saman i tida etter tiltaket
- Barna opplever at dei eldre har noko verdifullt og kjekt å gje dei
- Barna kjenner bibelforteljingane
- Barna undrar seg over skaparverket

- Barna kjenner nokre av prinsippa i Guds rike
- Barna veit at Gud er kjærleikens skapande kraft
- Dei eldre som deltek på tiltaket opplever det kjekt og meningsfullt

Livstolking og livsmeistring:

- Korleis er Guds rike? Og passar eg inn der?
- Leik og glede er smakebitar av Guds rike
- Korleis kan eg ta vare på skaparverket?
- Korleis kan Guds rike veksa fram her og no?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

Skapinga 1. Mos 1

Likningane om Guds rike: sennepsfrøet Matt 13

Kristen tru i praksis:

- Synge
- Ete saman
- Høyre bibelforteljing

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, sokneråd, frivillige

Lys Vaken 10 år

Kort om tiltaket:

Vil bli arrangert kvart år i Øystese og Vikøy sokn, annakvart år i Strandebarm (med to årskull) og tredjekvart år i Ålvik (med tre årskull). Motto: Ei annleis oppleving i kyrkja! Varer frå laurdag ettermiddag til etter kyrkjekaffi på søndagen. Barna får oppleve å overnatta i kyrkja, eta fleire måltid og vera med å førebu og delta på gudstenesta på søndagen. Det er også leikar, tid til frileik, bibelforteljingar, lystenning / bønn, samtale, songar, formingsaktivitet og film (Veien til Nasareth). Når barna ligg klare til å sova i soveposane sine i kyrkjerommet, får dei høyra forteljinga om Samuel. På gudstenesta vekslar me på å bruka tre ulike bibelforteljingar i andakten, dei andre to blir formidla ila laurdagen.

Omfang:

12 timar

Mål:

- Barna har ei annleis og fin oppleving i kyrkja
- Barna har det kjekt og kjenner på godt fellesskap
- Barna er betre kjende i kyrkja dei høyrer til
- Barna opplever at dei høyrer til i kyrkja
- Barna veit at og korleis dei kan snakka med Gud
- Barna veit at Gud er Lys Vaken for dei
- Barna veit kva som skjer ved dåp og nattverd
- Barna kjenner alle dei fire ulike bibelforteljingane.
- Barna lærer ein ny song
- Barna veit meir om misjon

Livstolking og livsmeistring:

- Kva vil det seie at Gud er lys vaken overfor meg?
- Eg kan bidra i ei gudsteneste

- Eg kan gjera noko godt for nokon andre
- Kva er nattverd og kva betyr det for meg?
- Kan eg snakka med Gud? Korleis kan eg høyra det om han vil sei meg noko?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar:

- Jesus 12 år i tempelet Luk 2
- Samuel 1. Sam 3
- Jesus hjå Marta og Maria Luk 10
- Den miskunnsame samaritanen Luk 10

Salmar og songar: Sjå salmekanon

Nattverd

Dåp

Kristen tru i praksis:

Synge

Be og lytte til Gud

Høyre på bibelforteljing

Tenne lys

Utføre dåpspåminning med vatn frå døypefonten

Feire nattverd

Vere medliturg i gudstenesta

Gå i prosisjon

Arbeidsmåtar:

Sjå under «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, sokneråd, frivillige, foreldre

Kyrkjekino – Narnia 11 år

Kort om tiltaket:

Oppstart mars 2016. Berre 3-4 månader etter at dei var på Lys Vaken, blir 11-åringane inviterte til kyrkjekino der me syner filmen «Narnia – Løven, heksa og klesskapet». Filmen er lang, så det blir ein pause med eit måltid midt inni filmen og også litt godteri og popcorn. Etter filmen får barna gå på ei Narnia-vandring rundt om i kyrkja med ulike aktivitetar og forteljing. Målet med vandringa er at barna skal få innblikk i Jesu frelsesverk og andre parallellar narniaforteljinga har til det kristne livet. Postane er lagt opp med bilde frå scenar i filmen sette saman med bilde frå Jesu liv / bibelen (her nyttar me faktisk mange bilde frå biletbibelen me deler ut til 4-åringane). Fordi hovudfokus ligg på Jesu frelsesverk, legg me tiltaket til tida like før påske.

Omfang:

5 timar

Mål:

- Barna har det kjekt saman i kyrkja
- Barna kjenner omgrepa freisting, synd og syndefall.
- Barna kjenner til Jesu frelsesverk, og kjenner historia om hans død og oppstode
- Barna veit at dei har status som «kongebarn» og at den einskilde har unike gåver og oppgåver for Den store kongen.
- Barna opplever at dei har tid og anledning til å stilla spørsmål og koma med innspel
- Barna opplever at dei blir sett og verdsett som den dei er
- Barna kjenner til syndsvedkjenninga og truedkjenninga

Livstolking og livsmeistring:

Kva betyr det Jesus gjorde for meg?

Kva er frelse og kva er tilgjeving?
Eg – eit «kongebarn»
Har eg nokon unike gåver? Korleis kan eg bruka og utvikla dei?

Tru og tradisjon:

Frå Bibelen:

Jesu lidning, død og oppstode Matt 26-28
Om nådegåvene 1. Kor 12

Kristen tru i praksis:

- Leggja stein som symboliserer byrde på / ved krossen
- Tenne bønnelys
- Synge bønnesang
- be
- Synge
- bordvers

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, prest, sokneråd, kyrkjjetenar, andre frivillige.

Halloweenfest 12 år

Kort om tiltaket:

Planlagt oppstart i Øystese 31. oktober 2015, i dei andre sokna i 2016. I Ålvik kvart 3. år, i Strandebarm annakvart år. 12åringane blir inviterte til Halloweenfest i kyrkja på Halloween-kvelden 31. oktober. Tiltaket blir lagt opp som ein typisk fest, med god mat, godteri (alle tek med til ein felles buffet), leikar og underholdning. Mot slutten blir det ein rolegare bolk der me snakkar om kva Halloween / Helgemessesundag eigentleg er, om døden og om kva me kristne trur skjer med oss når me dør. Avslutning med song og lystenning.

Omfang:

4 timar

Mål:

- Barna føler det trygt å spørja om det dei lurar på om døden
- Barna har det moro
- Barna veit meir om kva Bibelen seier om døden og oppstoda.
- Barna syns det er fint å tenka på himmelen.
- Barna veit at dei kan koma til kyrkja og det kristne fellesskapet når dei opplever noko trist.

Livstolking og livsmeistring:

Kva skjer når vi døyr?

Korleis er det i himmelen?

Å kjenna på sorg og sagn og håp samstundes.

Eg forstår ikkje oppstandelsen, kan eg tru på den likevel?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljing:

Ein ny himmel og ei ny jord - Johannes openberring

Kristen tru i praksis:

Synge

Ete saman

Tenne lys

Be

Høyre på andakt

Undre seg saman med andre

Samtale saman om døden og himmelen

Arbeidsmåtar:

Sjå «Kort om tiltaket».

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagogar, kateket, sokneråd, andre frivillige.

Splæsj! - Overgang barne- ungdomsskule 13 år

Kort om tiltaket:

Oppstart juni 2018. Felles for Ålvik, Øystese og Vikøy sokn. Her blir tiltaket arrangert i samarbeid med Norheimsund- og Øystese ungdomskor, Krik Kvam og ungdomsklubben Origo. I Strandebarm blir det arrangert i samarbeid med ungdomsklubben «Kristen». Dei som bur i Tørvikbygd tilhøyre Vikøy sokn, men går på ungdomsskule i Strandebarm. Desse blir inviterte til begge samlingane og kan sjølve velja kvar dei vil gå. Dersom været tillet det, blir samlinga ved sjøen, og dei som ynskjer det får prøva vasski / wakeboard. Ungdomsorganisasjonane presenterer tilbodet sitt og står for leikar. Grilling. Andakt om Jesu himmelfart og pinse.

Omfang:

3 timar

Mål:

- 13-åringane veit kva som finst av tilbod i kristen regi
- 13-åringane har ei kjekk stund ute saman med jamnaldrande og eldre ungdommar
- 13-åringane lærer om Den heilage Ande
- 13-åringane kjenner forteljinga om Jesu himmelfart og pinse.

Livstolking og livsmeistring:

- Det finst eit fellesskap av kristne – kan og vil eg vera ein del av dette?
- Kven er Den heilage ande og kva har han med meg å gjera?
- Korleis er det å vera ein del av eit kristent fellesskap?
- Å kjenna seg velkommen i ein ny samanheng.

Tru og tradisjon:

Bibelforteljing:

Kristi himmelfart og pinse Matt 28 og Apg 1-2

Kristen tru i praksis:

- Måltidsfellesskap
- Song
- Bøn
- Høyre på andakt

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagogar, ungdomsarbeidar på bedehuset, dei ulike ungdomsorganisasjonane

Snart konfirmant 14 år

Kort om tiltaket:

Informasjonsmøte for 14 åringane og foreldra deira. Me vil skapa tryggleik, motivasjon og forventning til konfirmantåret hos konfirmantar og foreldre/ føresette

Omfang:

2 timar

Mål:

- Skapa forventning til konfirmantåret
- Ungdomar og foreldre/ føresette veit kva dei kan venta av konfirmantåret
- Møta ei open og raus kyrkje med tydeleg profil i høve tru og etterfølging

Livstolking og livsmeistring:

Kva er det å vera konfirmant?

Tru og tradisjon:

Konfirmasjon, tyding og innhald.

Kristen tru i praksis:

Lysandakt med veksellesing, fadervår, song, lystenning ,andakt og velsigning

Arbeidsmåtar:

Møter i dei ulike kyrkjene. Kaffi/ saft og kjeks/ kaker til velkomst for å løysa på stemninga. Konfirmantar og foreldre blir kjende med prest/ konfirmantlærarar. Informasjon om undervisning, og grupper samt helsa på leiarar i kor og Krik Kvam. Byggja opp realistiske forventningar til konfirmasjonstida, innhald og tidsbruk. Presisera kva forventningar dei kan ha til oss og me kan ha til foreldre og konfirmantar. Bruka powepoint der det er høveleg og kopiert opp skriv om grupper og datoar for samlingane. Dei får opplæring i påmelding på heimesida, og å finna fram til viktige ting der, som konfirmantavtalen.

Ansvarleg:

Kateket, prestar, kyrkjelydspedagog og frivillige

Konfirmasjonsførebuing og konfirmasjon 14-15 år

Kort om tiltaket:

Undervisninga skjer i størst mogleg grad i/ ved dei lokale kyrkjene. Me prøver å få ein gruppestorleik på om lag 15 konfirmantar. Det er òg tilbod om å vera Krik konfirmant eller kor konfirmant. Dei har eige opplegg knytt til sin aktivitet, men deltek i seminardagar og gudstenester knytt opp mot konfirmanttida. Dei om lag 60 timane med undervisning er fordelte på: 8 gudstenester, to seminardagar, 11 undervisningssamlingar à 1,5 time, KN sin innsamlingsaksjon, leir/ alternativ til leir.

Me legg vinn på å gjera konfirmantundervisninga variert og interessant, og som noko annleis enn undervisninga i skulen. Lite skriving, og mykje handling, bibelforteljing og samtale. Me brukar Konfirmantbibelen til undervisningsbok og Con Dios som ressurs.

Kommentar: Konfirmantane får Konfirmantbibelen i gåve frå sokneråda ved presentasjonsgudstenesta. Dei betaler kr 500,- til mat/ frukt og premiar på seminar og samlingar Evt. overskot går til å sponsa bussreiser til leirar og alternativ til leir helga.

Omfang:

60 timar

Mål:

Konfirmantane skal:

- Bli kjende med innhaldet og sentrale tema i den kristne trua, og få høve til å koma med sine tankar om tru og tvil.

- Finna fram i Bibelen og læra viktige bibelstader: Fadervår, truverkjenninga, boda, det doble kjærleiksbodet og misjonsbefalinga.
- Læra å kjenna innhaldet i- og forma på gudstenesta, sakramenta og nokre sentrale salmar.
- Kjenna seg velkomne og finna seg til rette i kyrkjelydsfelleskapen/ den kristne felleskapen.
- Få tru for (og kanskje erfara), at dei er elska av Gud, at Jesus lever, og at Den Heilage Ande er verksam i liva våre.

Livstolking og livsmeistring:

Me trur at Jesus vil koma kvar einskild menneske i møte og at dette er den viktigaste erfaringa som fører til tru og eit liv som Jesu etterfølgjar. Difor vil me leggja til rette for gode opplevingar og heilage møte. Andaktar, samtalar, stille tid og bøn, bibelforteljingar, personlege vitnesbyrd frå kristne og leir er viktige verkemiddel.

Me vil vera jordbundne på den måten at me tek livet på alvor. Røyndom meir enn «image». Korleis har eg det, korleis har du det, korleis står det eigentleg til på jorda.... Det handlar om å ta vare på kvarandre og på skaparverket, vera Jesus sine hender og føter.

Tru og tradisjon:

- Bibel
- Bøn
- Truverkjenninga, fadervår, misjonsbefalinga, den vesle bibelen, dei ti boda
- Sentrale salmar
- Sjå vedlegg 1 timar, 2 salmar og 3 tidlegare konfirmantplan.

Kristen tru i praksis:

- Bøn og veksellesing. Frie bønner og formulerte bønner.
- Bibellesing
- Gudstenestefeiring
- Salmar, kristne songar/ lovsong
- Nestekjærleik, Kirkens nødhjelps innsamlingaksjon.

Arbeidsmåtar:

Ansvarleg:

Kateket, prestar, kyrkjelydspedagog og frivillige

Vedlegg:

1: Timeoversikt for konfirmantar i Kvam

2: tidlegare konfirmantplan Kvam

Konf-reunion (16 år)

Kort om tiltaket:

Planlagt oppstart januar 2018. Ei festsamling for fjorårskonfirmantane ca 8 månader etter at dei vart konfirmerte. der (nokre av) dei sjølve står for underhaldninga og matlaginga, saman med frivillige frå soknerådet. Dei har fine klede, og det blir ein rolegare bolk inne i kyrkja der det blir andakt og enkel bønnevandring.

Omfang:

5 timar

Mål:

- Ungdommane blir minna om det gode dei fekk i konfirmanttida.
- Ungdommane kjenner nokre element frå Bergpreika.
- Ungdommane får lyst til å vera meir med i kyrkja.
- Ungdommane veit om tilbodet «Fokus» / «Snø og spilloppar» som snart vil starta

Livstolking og livsmeistring:

- Eg høyrer til i kyrkja framleis
- Jesus snur alle prinsipp på hovudet – kva har det å seie for meg?

Tru og tradisjon:

Bibeltekst: Bergpreika Matt 5-7

Kristen tru i praksis:

- Synge
- Vere med på bønnevandring
- Høyre andakt
- Eta eit måltid saman

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Dei som kjende dei som konfirmantar, soknerådet og evt andre frivillige

Fokus (16-18 år)

Kort om tiltaket:

Felles for heile kommunen, i Norheimsund kyrkje. Oppstart jan/feb 2016. Det er enno ikkje avgjort om tiltaket blir lagt til ei helg, som ein heimebuarleir, eller om det blir lagt til 3-4 samlingar på vekedagar. På mange måtar ei vidareutvilg av lego-klubben. Felles samling inne i kyrkja med andakt først. Sidan blir det grupper med ulike kreative aktivitetar som biletkunst, foto, film, animasjon, komposisjon m.m. ut frå kristne tema. Det som blir produsert blir vist til resten av kyrkjelydane til dømes på ei gudsteneste og evt også nytta i andre trusopplæringstiltak.

Omfang:

12 timar

Mål:

- Ungdommane har det kjekt og opplever godt fellesskap!
- Ungdommane opplever at dei kan utfalda og utvikla seg kreativt i det kristne fellesskapet
- Ungdommane produserer noko som kjem andre i kyrkjelyden til gode
- Ungdommane veit meir om kva det vil seie å vera Jesu venn.
- Ungdommane har lyst til å delta jamleg i det kristne fellesskapet også etter at Fokus er over.

Livstolking og livsmeistring:

Eg kan skapa noko som betyr noko for andre i kyrkja.

Jesus vil vera min venn, korleis kan eg vera hans?

Tru og tradisjon:

Bibelforteljingar: Jesus og disiplane – om vennskap og disippelskap. Ulike tekstar som syner relasjonen mellom Jesus og disiplane:

Jesus og Peter Joh 21

Jesus og Tomas Joh 20

Jesus og den samaritanske kvinna Joh 4

Jesus og Maria Magdalena Luk 7
Songar og salmar: Sjå salmekanon

Kristen tru i praksis:

- Song
- Bøn
- Høyre på andakt
- Dele av det ein har fått frå Gud til resten av fellesskapet

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket».

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagogar, andre frivillige, sokneråd, kyrkjetenar, kateket, prest, kunstnarar.

Snø og spilloppar

Kort om tiltaket:

Oppstart vinteren 2019. Vil bli arrangert annakvart år, dei åra tiltaket «Fokus» ikkje blir arrangert. Felles for ungdom frå heile kommunen. Staden blir Sjusete skiannlegg, med ulike vinteraktivitetar ute og inne i kafeen der. Ungdomsklubben Origo vert flytta til Sjusete, dei stiller med kafè. Det vil bli nytta kompetanse og utstyr frå KRIK og Framnes som går på leik, friluftsliv osv. med forskjellige aktivitetar, både organisert og uorganisert leik (døme: refleksløp/geocaching/bibelløype med oppgåver, skileik, "Snik" (leik). Det blir andakt ca midt i arrangementet, med mellom anna band som spelar. Det er ein tydeleg link til KRIK og Origo og noko av målet er rekruttering til desse kontinuerlege aktivitetane. Tidlegare konfirmantar tek del i komitearbeid/planlegging. Det blir tilbod om eit "vegen vidare"-seminar for dei som ynskjer å få hjelp i valet om kva dei skal gjera vidare i livet (studiar? Militæret? Folkehøgskule osv??)

Omfang:

4 timar

Mål:

- Ungdommane opplever at det kristne fellesskapet er godt
- Ungdommane får lyst til å delta på dei kontinuerlege tiltaka (KRIK, Origo, ungdomskor)
- Ungdommane veit at dei kan ha eit vennskap med Jesus
- Ungdommane kjenner bibelteksten om vintreet og kan sei noko om fellesskap med andre og med Jesus ut frå dette.
- Ungdommane opplever at dei kan få støtte, rettleiing og hjelp til viktige vegval i livet i kyrkja dersom dei ynskjer det.
- Ungdommane tenkjer over kva det vil seie å finna sin plass i nye kyrkjelydar og byar.

Livstolking og livsmeistring:

- Korleis kan eg vera venn med Jesus?

Tru og tradisjon:

Bibeltekst: Å vera Jesu venn og ei grein på vintreet Joh 15

Songar (sjå salmekanon)

Bøner og andre element i gudsteneste (ung messe)

Kristen tru i praksis:

Ei slags forenkla ung messe med bønnevandring ute
Personleg samtale / sjelesorg
Forbøn for dei som ynskjer det
Synge lovsongar/salmar
Nattverd

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket»

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagogar, prest, kateket, ungdomsarbeidarar, frivillige

Vegen vidare (17-18 år)

Kort om tiltaket:

Planlagt oppstart februar 2018. Eit seminar om korleis ta gode val i livet. Dei fleste unge tenkjer mykje på kva utdanning og yrkesveg dei skal velja. Trusopplæringa blir avslutta med eit seminar som møter nettopp denne usikkerheita. Innanfor kristen tradisjon finst det eit vell av god litteratur om val, personlegdomspsykologi og personleg utvikling. Dette seminaret syner ein liten flik av den rikdomen som finst. Samstundes er dette eit tema som også fengjer mange vaksne. Seminaret blir difor ope for alle, men med 17 års aldersgrense. Opplevinga av eit interessant seminar med gode føredragshaldarar saman med andre vaksne, skal stimulera dei unge til å halda fram med å søka etter det gode livet i det kristne fellesskapet og i den kristne tradisjonen.

Seminaret blir lagt opp med undervising, matpause og til slutt ei enkel messe med veksellesing og anledning til forbøn. Det vil vera rom for personleg samtale i etterkant.

Omfang:

4 timar

Mål:

- Ungdommane opplever eit godt og stimulerande fellesskap saman med jamaldra og andre vaksne.
- Ungdommen opplever glede over å vera skapt akkurat som han/ho er.
- Ungdommen kjenner seg litt klokare i forhold til val av utdanning / arbeid.
- Ungdommen er blitt meir medviten om hans / hennar sterke og spesielle sider.
- Ungdommen har lyst til å bruka evnene sine til Guds ære.
- Ungdommen veit at det finst mykje god kristen litteratur og undervising om personlegdomsutvikling.
- Ungdommen har lyst til å finna seg eit kristent fellesskap å veksa i.

Livstolking og livsmeistring:

- Kva skal eg velja vidare i livet?
- Kven er eg som person? Kva er mine sterke og svake sider?
- Har Gud ei meining om kva eg skal bli?
- Reflektera over vegval, kristen identitet, tru på seg sjølv og framtida.
- Korleis kan eg finna min plass i nye kyrkjelydar/byar?
- Korleis kan eg utvikla meg vidare som person?
- Korleis kan eg utvikla trua mi vidare?

Tru og tradisjon:

Bibeltekst:

- Om å vera lemmer på Kristi lekam Rom 12
- Om nådegåver 1. Kor 12
- Jesu yppersteprestlelege bøn Joh 17
- Skapt i Guds bilde 1. Mos 1
- Songar og salmar (sjå salmekanon)
- Messe med veksellesing

Kristen tru i praksis:

Lytte til undervisning

Personleg samtale / sjelesorg

Forbøn for dei som ynskjer det

Synge lovsongar/salmar

Ete saman

Enkel messe med veksellesing

Tenne lys

Arbeidsmåtar:

Sjå «kort om tiltaket».

Ansvarleg:

Kyrkjelydspedagog, kateket, sokneråd, evt eksterne føredragshaldarar.

VEDLEGG:

Barnehage/skule-kyrkjesamarbeidsplan

Liste over songar og salmar som barn og unge møter i trusopplæringsplanen

Konfirmantplan

Barnehage/skule-kyrkjesamarbeidsplan

Barnehage

Alle barnehagane kjem til sine lokale kyrkjer til krybbevandringar før jul og til påskevandringar før påske. Kateketen sender ut melding til barnehagane ein god månad i forkant, og barnehagane kan oppdatera seg på ledige tider for vandringar samt songar mm på heimesida vår: www.kvam.kyrkjer.net Dei siste åra har me fått inn bestillingar for vandringar alt i august frå avdelinger som vil sikra seg tida som høver best. Me prøver å halda gruppestorleik på ca 20 born, så kan alle få ta aktivt del med utkledding og aktivitet. Aldersgruppa er ca 3 – 5 år. Vanlegvis er det då ca 15 – 17 vandringar før kvar av høgtidene. I tillegg ønskjer nokre av barnehagane at me kjem og har jule- og påskesamling for dei mindre borna. Det vert ca 3 samlingar før kvar høgtid.

JUL:

0-2 år: Besøk av kyrkjelydspedagog eller kateket i barnehagen før jul. Forteljinga om då Jesus vart fødd, to enkle julesongar.

3-5 år: Krybbevandring i kyrkja (kvart år). Forteljinga om då Jesus vart fødd blir formidla samtidig som barna får vera med på rollespel og vandring rundt i kyrkja. Fleire julesongar pluss «Gloria».

PÅSKE:

0-2 år: Besøk av kyrkjelydspedagog eller kateket i barnehagen

3-5 år: Påskevandring i kyrkja. Heile påskeforteljinga frå palmesundag til oppstoda blir fortalt gjennom vandring i kyrkja. Fleire songar.

Skule

JUL:

Skulegudsteneste rett før juleferien byrjar, kvart år heile grunnskulen.

GENERELL BIBELKUNNSKAP:

5. KLASSE: «Vandring gjennom Bibelen», til saman 4 timar.

Alle dei offentlege skulane er positive og glade for at me kjem med opplegget «Vandring gjennom Bibelen for barn» til 5 trinnet. På fådelte skular slår me saman 5. og 6. trinnet og kjem annakvart år.

Dette medfører at nærare 100% av 11 åringane i Kvam får 4 timer kursing om Bibelen og forteljingar frå den. D.v.s ca 100 born kvart år. Me har ikkje høyrte at nokon bed om fritak frå denne undervisninga, så me tek omsyn til at me born med ulik religiøs bakgrunn til stades.

Liste over songar og salmar som barn og unge møter i trusopplæringsplanen

Denne oversikten er eit dynamisk dokument, spesielt med tanke på at kyrkja nyleg har fått nye salmebøker og me enno ikkje har fått anledning til å gjera oss tilstrekkeleg kjende med alle dei nye salmane som finst i den.

Kan du si meg hvem jeg er?	Alt det minste som Gud skapte (Bittelite frø)
Guds kjærlighet	787
Min båt er så liten 780	Som vinden stryk om mine kinn 521
Jesus kom inn	Deg å få skode 482
Jesus elsker alle barna 779	Den store kvite flokk å sjå 267
Eg er trygg hos deg 786	Du lyser din fred over barnet 331
Om eg er liten eller stor	Du låg og skalv av angst på kne 144
Vår Gud er så stor	Eg har høyrte om ein stad i det høge 869
Må Gud velsigna deg 638	Eg har ei teneste stor for Gud 424
O du som mettar liten fugl	Fagert er landet du oss gav 759
Vær meg nær O Gud	Fylt av glede over livets under 586
Ikkje gløym!	Intet er vårt, alt er ditt 713
Må din vei komme deg i møte	Kom syng for vår Gud 393
Eg faldar mine hender små	Lat oss vandre i lyset 431
I et skur ved Betlehem 104	Nærare deg, min Gud 471
Det er navnet ditt jeg roper 434	Nå er den hellige time 68
Syng lovsang hele jorden 384	Salige visshet: Jesus er min 490
Som barn i ditt hus 564	Stor er din trofasthet 322
Open the eyes of my heart, Lord 394	Som når et barn kommer hjem om kvelden
Morning has broken 801	325
Kjære Gud når eg bed 717	Som ein hjort lengtar etter vatn 388
Der det nye livet lever 697	Vi rekker våre hender frem 678
Det skjer et under i verden 591	
På Golgata stod det ein kross 210	
Påskemorgen slukker sorgen 196	
Tenn lys! 25	
Eit barn er født i Betlehem 27	
De trodde at Jesus var borte 203	

Konfirmantplan

Konfirmantopplegget er under omlegging og utvikling. Her er planen som har blitt nytta til no

Timefordeling i konfirmanttida i Kvam

(Totalt 67 timar)

8 gudstenester (i tillegg kjem konfirmasjon og leirgudstenester) (16 timar)

Presentasjonsgudsteneste (2 timar)

Lysmessa (2 timar)

Ung messe x 2 (4 timar)

Sjølvvalde gudstenester (6 timar)

Samtalegudsteneste (2 timar)

Undervisningsøkter i kyrkjene

(20 timar)

1. Gudstenesta og liturgien. Ritene. Foredrag/ øving (1,5 time)
2. Bibelen – historie/ tolking – bli kjent med. (1,5 time)
3. Gud – skapar og far (1,5 time)
4. Bøn- kva, kvifor og korleis? (1,5 time)
5. Jesu liv . Profetiane, forteljingane (1,5 time)
6. Jesus- Gud og menneske. Død og oppstode. (1,5 time)
7. Treeinig Gud. Pinse og Den heilage ande (1,5 time)
8. Boda- eit vern (1,5 time)
9. Fastetida, ressursforvaltning og forbruk. KN (1,5 time)
10. Å gå vidare med Gud. (1,5 time)
11. Øving til samtalegudsteneste (1,5 time)
12. Oppsummering/ quizz/ prøve øving til konfirmasjon (1,5 time)

Me les Markus evangeliet i løpet av konfirmasjonstida. I tillegg er me innom ca 80% av kjernetekstane som står opplista på side 46 og 47 i Gud gir vi deler. For nokre forteljingar brukar me framgangsmåten og elementer frå Gudsrikeleiken. Det gjeld td. skapingsssoga, forteljinga om Abraham, utferdar frå Egypt og dei ti boda, Jona, den miskunnsame samaritanen, den bortkomne sonen og sennepsfrøet.

Konfirmantleir/ alternativ til leir**(16 timar)**

Konfirmantane har tilbod om å vera med til Loved – Camp Etne. (4 dagar). Me har reist dit nokre år, og gode rykter spreiar seg. I og med at den leiren er så dyr (2300,- + reise og evt. skiheis/ transport), vil me ikkje ha den som obligatorisk. Alternativet vert ei ekstra seminarhelg etter påske. Der tek me opp tema som me veit vert gjennomgått på leiren. M.a lidingshistoria og påske/ oppstode, gut/ jenteseminar med grensesetjing og seksualitet som tema, rus- tematikk.

Kor konfirmantane reiser på eigen leir på Helgatun om hausten og på turnè om våren.

Krik- konfirmantane reiser på leir til Helgatun og vert oppmoda om å reisa til Krik – Challenge Voss i februar.

Konfirmant – og føresettemøter**(2 timar)**

Me har tre samlingar med konfirmantar og foreldre/ føresette. Ein om våren før dei blir konfirmantar, ein om hausten i samband med presentasjonsgudstenesta der det handlar om gudstenesta og liturgien. Om våren vert det fasteaksjonen som er i fokus, samt leir og informasjon om resten av konfirmantåret. Nokre av desse møta er alt timetalde under undervising punkt 1 og 10, og på tiltak 14 - 14 så 2 timar vert talde her.

Fasteaksjonen: innsamling til Kirkens Nødhjelp**(2 timar)**

Konfirmantar og foreldre/ føresette deltek på Kirkens Nødhjelp sin fasteaksjon. Dei ulike sokneråda organiserer udelingsplass/ bøsser/ roder og noko godt å bita i til dei kjem att med bøsseane. Kateketen har ansvar for å skaffa materiell og å koordinera.

Aktivitet**(5 timar)**

Me vil gjerne at konfirmantane våre skal få bli kjende med dei kristne kontinuerlige tiltaka i bygdene. Difor informerer me om tiltaka (gjerne i form av at leiarane der kjem på vitjing). Til ekstra motiviering har me brukt å ha trekking av premie for alle som har vore på meir enn 5 kristne ungdomstiltak. Konfirmantane får aktivitetslister og foreldre/ føresette signerer på at dei har vore der. I Strandebarm har dei ein ungdomsklubb dei kallar «kristen». Den brukar å vera populær blant konfirmantane. I Norheimsund og Øystese er det kor, Krik og kristen ungdomsklubb. Ålvik – konfirmantane har brukt å få ta det litt lauslegare. Det er ganske langt å køyra til næraste tiltak. Ein del reiser likevel i og med at dei går på ungdomsskulen i Øystese og har vener der.

Seminardagar**(6 timar)**

Me har ein seminardag om hausten og ein om våren. Begge vert avslutta med «Ung Messe» - gudsteneste. Me prøver å ha eit samarbeid med Storsamlinga frå Bedehuset desse seminardagane. Om hausten handlar det om sjølvbilete og å bli kjende. Om våren er det misjon og diakoni som står i fokus. Ein del av dette opplegget har me tald timar for andre stader. M.a «Ung messe». Difor tel me berre 6 timar her.